

MINISTERUL JUSTIȚIEI

**RAPORT PRIVIND STADIUL IMPLEMENTĂRII
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016-2020
ÎN ANUL 2017**

CUPRINS

1.	Introducere	6
2.	Mecanismul de monitorizare a SNA 2016-2020	6
	2.1. Cadrul instituțional	6
	2.2. Activități ale Secretariatului Tehnic al SNA	7
	2.2.1. Platformele de cooperare	7
	2.2.2. Elaborarea documentelor de aderare	8
	2.2.3. Misiuni de evaluare	9
	2.2.4. Sprijin metodologic	10
	2.2.5. POCA	10
	2.2.6. Portal	12
	2.2.7. Incidente de integritate	12
3.	Evaluări internaționale	14
4.	Implementarea măsurilor din Strategia Națională Anticorupție	15
	4.1. Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local	15
	4.1.1. Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale	15
	4.1.2. Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice	19
	4.2. Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței administrative	21
	4.2.1. Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale	21
	4.2.2. Creșterea eficienței măsurilor preventive anticorupție prin remediarea lacunelor și a inconsistențelor legislative cu privire la consilierul de etică, protecția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage)	23
	4.3. Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sectoare și domenii de activitate prioritare	23

	4.3.1.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate	23
	4.3.2.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație	27
	4.3.3.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în activitatea membrilor Parlamentului	31
	4.3.4.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar	31
	4.3.5.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale	34
	4.3.6.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice	37
	4.3.7.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri	39
	4.3.8.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală	41
	4.4.	Creșterea gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor de integritate de către angajați și beneficiarii serviciilor publice	42
	4.4.1.	Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local	43
	4.5.	Consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative	45
	4.5.1.	Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4 din MCV	45
	4.5.2.	Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate (BM2 din	47
	4.5.3.	Consolidarea mecanismelor de control administrativ	50
	4.5.4.	Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii	53

ABREVIERI

AEP - Autoritatea Electorală Permanentă
ANABI - Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
ANAF - Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANAP - Agenția Națională pentru Achiziții Publice
ANI - Agenția Națională de Integritate
ANC - Autoritatea Națională pentru Cetățenie
ANPC - Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului
CCR - Curtea de Conturi a României
CNAS - Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CNSC - Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
CSM - Consiliul Superior al Magistraturii
CNATDCU - Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare
DAPI - Direcția Audit Public Intern
DGA - Direcția Generală Anticorupție
DGAF - Direcția Generală Antifraudă Fiscală
DGLAI - Direcția Generală de Control Antifraudă și Inspecții
DLAF - Departamentul pentru Lupta Antifraudă
DGI - Direcția Generală de Integritate
DNA - Direcția Națională Anticorupție
DNP - Direcția națională Anticorupție
DPAPS - Departamentul pentru Privatizare și Administrarea Participării Statului
GRECO - Grupul de state împotriva corupției - Consiliul Europei
H.G. - Hotărârea Guvernului
INM - Institutul Național al Magistraturii
ÎCCJ - Înalta Curte de Casație și Justiție
MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAE - Ministerul Afacerilor Externe
MAI - Ministerul Afacerilor Interne
MCV - Mecanismul de cooperare și verificare
MCPDS - Ministerul Consultării Publice și Dialogului Social
MDRAP - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
ME - Ministerul Economiei
MEN - Ministrul Educației Naționale
MFP - Ministerul Finanțelor Publice
MJ - Ministerul Justiției
MP - Ministerul Public
MS - Ministerul Sănătății
ONRC - Oficiul Național al Registrului Comerțului
MCSI - Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale

MINISTERUL JUSTIȚIEI

PÎCCJ - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

SIMPV - Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal

SGG - Secretariatul General al Guvernului

SNA - Strategia națională anticorupție

Acest material a fost elaborat în baza art. 15 alin. (1) din Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2016-2020, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017, având în vedere contribuțiile transmise Ministerului Justiției până la data de 12 martie 2018 de către următoarele autorități și instituții publice:

- Platforma de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție

Avocatul Poporului, Autoritatea Electorală Permanentă, Agenția Națională de Integritate, Consiliul Național de Integritate, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi, Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, Departamentul pentru Lupta Antifraudă, Direcția Națională Anticorupție, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

- Platforma de cooperare a administrației publice centrale

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Apelor, Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Culturii și Identității Naționale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Consultării Publice și Dialogului Social, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul pentru Relația cu Parlamentul, Ministerul Cercetării și Inovației, Ministerul Sănătății, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerul Justiției, Ministerul pentru Români de Pretutindeni, Ministerul Transporturilor, Ministerul Turismului, Corpul de Control al Primului-ministru, Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

1. Introducere

Guvernul României a aprobat Strategia națională anticorupție (SNA) pentru perioada 2016 - 2020 prin Hotărârea nr. 583/2016, documentul incluzând seturile de indicatori de performanță a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.

Scopul SNA 2016-2020 este promovarea integrității, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției în România.

Documentul are un caracter multidisciplinar și este adresat tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, legislativă și judecătorească, autorităților publice locale, mediului de afaceri și societății civile.

Pentru fiecare tip de intervenție sunt identificate obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate prin asumarea transparenței decizionale și a guvernării deschise, ca un corolar al prezentului document strategic, dublată de abordarea trihotomică de intervenție strategică în domeniul anticorupției: prevenire, educație și combatere.

SNA 2016-2020 prevede că în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a H.G. nr. 583/2016, toate instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, inclusiv cele subordonate, coordonate, aflate sub autoritate, precum și întreprinderile publice îndeplinesc procedurile de aderare la strategie, iar în termen de șase luni de la aceeași dată elaborează și transmit Ministerului Justiției (MJ) planurile de integritate aferente. Planurile de integritate se aprobă prin ordin sau decizie a conducerii instituțiilor și autorităților menționate mai sus. Prin actul de adoptare a planului de integritate se desemnează coordonatorul implementării planului de integritate, la nivel de funcție de conducere, precum și persoanele de contact, la nivel de funcție de execuție. Atribuțiile persoanelor astfel desemnate se detaliază prin ordin, decizie sau fișa postului, după caz.

2. Mecanismul de monitorizare a SNA 2016-2020

2.1. Cadrul instituțional

Implementarea SNA se realizează sub autoritatea și în coordonarea ministrului justiției, cu raportare către Guvern. În sprijinul procesului de monitorizare sunt menținute cele cinci platforme de cooperare dezvoltate în cadrul SNA 2012-2015, reprezentând administrația publică centrală, autoritățile independente și instituțiile anticorupție, administrația publică centrală locală, mediul de afaceri și societatea civilă. Acestea sunt convocate semestrial sau ori de câte ori este nevoie.

Pentru sprijinirea procesului de monitorizare și de implementare a măsurilor prevăzute de strategie, în cadrul MJ funcționează Secretariatul tehnic al SNA. Conform SNA 2016-2020,

Secretariatul tehnic, cu sprijinul instituțiilor reprezentate la nivelul platformelor, desfășoară activități de monitorizare și suport instituțional pentru implementarea strategiei care includ:

- centralizarea și actualizarea periodică a stadiului implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției (anexa nr. 3 la H.G.), în baza rapoartelor de autoevaluare;
- documentarea și diseminarea de bune practici anticorupție identificate;
- organizarea misiunilor de evaluare tematică;
- dezvoltarea unui mecanism instituțional de evaluare ex-post a incidentelor de integritate și de promovare a măsurilor preventive adaptate; publicarea listei de incidente de integritate și a măsurilor de remediere.

Pe baza acestor dispoziții, a fost elaborată Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2016-2020, care a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017. Metodologia reglementează atribuțiile Secretariatului tehnic al SNA în monitorizarea implementării strategiei, rolul platformelor de cooperare și organizarea reuniunilor acestora, organizarea misiunilor de evaluare tematică (alegerea temelor de evaluare, a instituțiilor supuse evaluării, procedura evaluării), modalități de raportare a implementării SNA 2016 -2020.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

2.2. Activități ale Secretariatului Tehnic al SNA

2.2.1. Platformele de cooperare

În perioada de 1 ianuarie -31 decembrie 2017, în cadrul mecanismului de monitorizare a implementării SNA, Ministerul Justiției a organizat două runde ale platformelor de cooperare constituite pentru a sprijini monitorizarea implementării strategiei, în acord cu prevederile SNA, care prevăd convocarea semestrială a platformelor. Platforma administrației publice locale, coordonată conjunct de MJ și MDRAP, nu a avut reuniuni în cursul anului 2017.

În cadrul primei runde platformelor de cooperare, organizată în luna mai 2017, subiectele abordate au fost:

- Informare din partea Secretariatului tehnic privind stadiul implementării SNA;
- Informări privind măsurile relevante de implementare a planurilor de integritate (intervenții ale coordonatorilor planurilor de integritate);

- Prezentarea temelor ce vor sta la baza primei runde de evaluare tematică (declararea cadourilor, protecția avertizorului de integritate și funcțiile sensibile);
- Stabilirea instituțiilor care să participe la rundele de evaluare tematică.

În cadrul celei de-a doua runde ale platformelor de cooperare, organizată în luna decembrie 2017, subiectele abordate au fost:

- Informare din partea Secretariatului Tehnic referitoare la prima raportare cu privire la implementarea SNA 2016-2020;
- Informări privind măsurile relevante de implementare a planurilor de integritate (intervenții ale coordonatorilor planurilor de integritate);
- Prezentarea proiectului *Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale*;
- Prezentarea proiectului *Metodologiei de evaluare ex-post a incidentelor de integritate*;
- Supunerea spre analiză și aprobare a rapoartelor de evaluare, întocmite ca urmare a misiunilor tematice de evaluare, derulate în perioada septembrie-octombrie 2017.

2.2.2. Elaborarea documentelor de aderare

Așa cum am precizat la pct. 1.1., toate instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, inclusiv cele subordonate, coordonate, aflate sub autoritate, precum și întreprinderile publice transmit Ministerului Justiției declarațiile de aderare la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare al SNA și planurile de integritate. SNA 2016-2020 continuă abordarea strategiei precedente în ceea ce privește implementarea la nivelul autorităților și instituțiilor publice a planurilor de integritate. Astfel, pe lângă măsurile cu impact național care se regăsesc în prezentul document strategic, fiecare instituție care aderă la SNA urmează să își dezvolte propriul plan de integritate. Secretariatul tehnic al SNA a continuat să ofere expertiză, îndrumare și suport pentru aceste demersuri. Pentru autoritățile publice locale, MJ a continuat parteneriatul cu MDRAP, asigurând în acest fel coordonarea măsurilor de implementare a SNA și la nivel local, prin semnarea, în luna octombrie 2016, a Acordului de colaborare între cele două instituții în scopul implementării și monitorizării SNA la nivelul administrației publice locale.

În perioada 2016-2017 au fost centralizate la nivelul MJ 1.667 declarații de aderare și 757 planuri de integritate, structurate după cum urmează:

Platformă	Declarație de aderare	Plan de integritate
Administrație publică centrală	181	67
Administrație publică locală	1.375	610
Autorități independente	13	9
Întreprinderi publice	98	71

2.2.3. Misiuni de evaluare

În anul 2017, au avut loc 6 misiuni de evaluare tematică atât la nivelul instituțiilor din cadrul Platformei de cooperare a administrației centrale cât și la nivelul unor instituții din cadrul platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție, după cum urmează:

- Ministerul Sănătății (structura centrală, Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București, Spitalul Floreasca, Institutul Național de Sănătate Publică și Agenția Națională a Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale) - octombrie 2017;
- Ministerul Afacerilor Externe (structura centrală, Institutul Diplomatic Român și Institutul European Român) - noiembrie 2017;
- Secretariatul General al Guvernului (structura centrală, Institutul Național de Statistică, Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc) - octombrie 2017;
- Agenția Națională de Integritate - octombrie 2017;
- Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor - noiembrie 2017;
- Avocatul Poporului - octombrie 2017.

Temele de evaluare, selectate în reuniunea platformelor din luna mai 2017, au fost: declararea cadourilor (Legea nr. 251/2004), protecția avertizorului în interes public (Legea nr. 571/2004) și funcțiile sensibile (Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 400/2015).

Misiunile de evaluare de tip “*peer review*” au rolul de a oferi posibilitatea conturării unei imagini de ansamblu asupra deficiențelor și nevoilor existente la nivel instituțional, în materie de etică și integritate, pentru a putea interveni cu măsuri concrete acolo unde este cazul.

Urmare a misiunilor de evaluare tematică au fost întocmite rapoarte de evaluare pe baza constatărilor și recomandărilor formulate de către echipa de evaluatori, rapoarte ce pot fi vizualizate accesând linkul <https://sna.just.ro/Rapoarte+de+evaluare>. Toate rapoartele au fost finalizate, până în prezent fiind publicate două dintre acestea, care au fost validate în cadrul reuniunii platformelor din luna decembrie 2017 (Ministerul Sănătății și Avocatul Poporului).

Ca observație cu caracter general rezultate din cele șase misiuni de evaluare, se constată un deficit substanțial de cunoaștere, interpretare corectă și aplicare a celor trei instrumente preventive, cu excepția relativă a instituției funcțiilor sensibile, care a beneficiat de procedurizare după adoptarea OSGG nr. 400/2015.

2.2.4. Sprijin metodologic

SNA prevede necesitatea unei mai bune organizări metodologice a activităților de evaluare a fenomenului corupției și de monitorizare a implementării strategiei. În acest scop, au fost realizate următoarele:

- Prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017 a fost aprobată *Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2016-2020*. Metodologia reglementează atribuțiile Secretariatului tehnic al SNA în monitorizarea implementării strategiei, rolul platformelor de cooperare și organizarea reuniunilor acestora, organizarea misiunilor de evaluare tematică (alegerea temelor de evaluare, a instituțiilor supuse evaluării, procedura evaluării), modalități de raportare a implementării SNA 2016 -2020.
- În perioada iunie - noiembrie 2017 a fost elaborat proiectul *Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale* (măsura 2.1.3). Aceasta a fost rezultatul activității unui grup de lucru format din reprezentanți ai MJ, MAI/DGA, MFP/ANAF, MDRAP și ANP. Proiectul a fost prezentat și discutat în cadrul reuniunii platformelor de cooperare din decembrie 2017, urmând a fi aprobat prin hotărâre de Guvern, pentru a îi asigura forța juridică necesară și opozabilitatea față de administrația publică.
- În același interval a fost elaborat proiectul *Metodologiei de evaluare ex-post a incidentelor de integritate* (măsura 2.1.4), de către un grup de lucru format din reprezentanți ai MJ, PICCJ, DNA, ANI și MAI/DGA. Și acest proiect a fost prezentat și discutat în cadrul reuniunii platformelor de cooperare din decembrie 2017, urmând a fi aprobat prin hotărâre de Guvern. Textele ambelor metodologii sunt anexate prezentului raport.
- Prin contractul finanțat din fonduri POCA semnat în luna noiembrie 2017, MJ va realiza, printre altele, măsura privitoare la generarea unui *scor de tip index al integrității instituționale pentru sectoarele vulnerabile identificate în strategie*, prin agregarea indicatorilor privind incidente de integritate, autoevaluarea implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, evaluarea calității serviciului public, transparența instituțională.

2.2.5. POCA

La data de 21 noiembrie 2017, a fost semnat de către Ministerul Justiției (MJ) contractul finanțat prin fonduri POCA (Programul Operațional Capacitate Administrativă) 2014-2020, urmare a cererii de proiecte nr. IP 7/2017, pentru finanțarea Proiectului „*Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție*”. Proiectul urmează a fi implementat în termen de 22 de luni de la data semnării contractului de finanțare.

Proiectul, care se află în prezent în faza achizițiilor publice, vizează sprijinirea MJ pentru a realiza o parte din măsurile care cad în sarcina sa potrivit documentului strategic, după cum urmează:

- realizarea evaluării legislației privind protecția avertizorilor de integritate și migrația angajaților din sectorul public în cel privat. Aceasta se va face pe baza unui studiu comparat, care va analiza, din punct de vedere teoretic și practic, cel puțin 5 modele existente la nivel european și internațional, și care va conține propuneri și recomandări de îmbunătățire a cadrului legislativ și instituțional existente.
- generarea unui scor de tip index al integrității instituționale pentru sectoarele vulnerabile identificate în strategie, prin agregarea indicatorilor privind incidente de integritate, autoevaluarea implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, evaluarea calității serviciului public, transparența instituțională;
- efectuarea unui audit extern independent, pentru a analiza impactul pe care l-a avut SNA 2016 - 2020, de la momentul adoptării și până în anul 2018. Realizarea auditului intermediar vizează evaluarea într-un mod obiectiv a modului de folosire a resurselor, de realizare a impactului așteptat și de eficiență a intervențiilor. Astfel, este de dorit auditarea factorilor de eșec sau de succes, precum și impactul SNA 2016 - 2020 asupra instituțiilor implicate în procesul de implementare pentru a putea identifica potențiale propuneri de modificare a strategiei;
- organizarea și derularea a 20 de misiuni de tip „peer review” pentru evaluarea modului în care sunt implementate măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției (măsurii preventive anticorupție) în cadrul instituțiilor și autorităților publice de la nivel central;
- pe baza rezultatelor și bunelor practici identificate în urma derulării misiunilor de tip „peer review”, va fi elaborat și diseminat un model general de bune practici pentru implementarea măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției în cadrul administrației publice, care se va completa cu procedurile aplicabile autorităților administrației publice locale, și care vor cuprinde instrumente de lucru pentru aplicarea în mod eficient a acestora (de exemplu, un set de proceduri operaționale model pentru aplicarea măsurilor preventive la nivelul instituțiilor publice centrale, indicatori de evaluare la nivelul acestora etc.);
- organizarea unei sesiuni de instruire a personalului din cadrul Ministerului Justiției și al unităților subordonate (din Secretariatul tehnic al SNA și alte persoane din cadrul Ministerului Justiției și al unităților subordonate implicate în implementarea SNA);
- organizarea unor sesiuni de formare profesională pentru personalul administrației publice centrale și accesarea de pe platforma e-learning a Ministerului Justiției a materialelor de formare profesională elaborate în cadrul sesiunilor de formare, pentru a înțelege corect conceptele, condiționalitățile și dilemele etice, inerente activității publice;
- efectuarea a două studii criminologice și două cercetări sociologice privind fenomenul de corupție în România. Acestea vor oferi posibilitatea de a identifica factorii determinanți în săvârșirea faptelor de corupție și evoluția fenomenului din punct de vedere sociologic și vor analiza percepția funcționarului public în raport

cu mediul de integritate în care își desfășoară activitatea, oferind informații asupra mijloacelor de intervenție pentru reducerea corupției;

- organizarea a două conferințe anticorupție, care vor permite dezbateră și prezentarea inclusiv a rezultatelor intermediare ale activităților derulate în cadrul proiectului;
- organizarea și derularea unei campanii de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educației anticorupție în rândul personalului din instituțiile și autoritățile publice centrale și al cetățenilor.

2.2.6. Portal

Pentru a facilita transparența mecanismului de monitorizare, MJ a dezvoltat site-ul sna.just.ro. Acesta centralizează documentele de monitorizare a strategiei, inclusiv rapoartele de evaluare elaborate urmări misiunilor de evaluare tematică desfășurate în cadrul instituțiilor publice.

Totodată, acesta permite centralizarea în format deschis a indicatorilor de monitorizare a măsurilor preventive anticorupție prevăzuți în Anexa nr. 3 la SNA și prezentarea lor grafică de către aplicația dezvoltată în baza parteneriatului dintre MJ și asociația Code4Romania.

2.2.7. Incidente de integritate

Potrivit SNA, în termen de trei luni de la un incident de integritate, instituția în care a avut loc respectivul incident trebuie să informeze Secretariatul tehnic cu privire la cauzele acestuia și măsurile dispuse pentru a preveni reapariția unui incident similar. În anexa la prezentul raport de regăsește lista incidentelor de integritate.

La nivelul Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție au fost semnalate un număr de 38 de incidente de integritate, raportate astfel:

- Avocatul Poporului - 3
- Consiliul Superior al Magistraturii -10 (2017) și 7 (2016), după cum urmează:

Anul	Sanțiuni disciplinare	Infrațiuni
2017	3	7
2016	3	4

- Autoritatea Electorală Permanentă a raportat pentru anul 2016 (an electoral) 18 fapte de natură penală (2 infracțiuni electorale propriu-zise, 8 infracțiuni de fals intelectual, 8 alte tipuri de infracțiuni, săvârșite de persoane care aveau calitatea de expert electoral.

Din punctul de vedere al tipologiei faptelor, principala abatere care a condus la sancționare în plan disciplinar a reprezentat-o starea de incompatibilitate, iar faptele de natură penală cel mai des întâlnite sunt: trafic de influență, abuz în serviciu, luare de mită, instigare la infracțiunea de spălare a banilor, înșelăciune și fals în înscrisuri sub semnătură privată.

La nivelul Platformei de cooperare a administrației publice centrale au fost semnalate un număr de 127 de incidente de integritate, raportate astfel:

- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - 33, dintre care 15 în cadrul aparatului central și 18 la nivelul structurilor subordonate;
- Ministerul Apărării Naționale - “Academia Navală Mircea cel Bătrân” - 1;
- Ministerul Muncii și Justiției Sociale-14, dintre care 1 în cadrul aparatului central și 13 la structurile subordonate;
- Ministerul Finanțelor Publice - 30, dintre care 1 la nivelul aparatului central și 29 la structurile subordonate;
- Ministerul Culturii - Biblioteca Națională a României - 1;
- Ministerul Educației Naționale - 1;
- Ministerul Justiției - 2, dintre care 1 la Autoritatea Națională pentru Cetățenie și 1 la Administrația Națională a Penitenciarelor;
- Ministerul Afacerilor Interne - 31, dintre care 18 la Poliția Rutieră, 6 la Ordine Publică, 1 la Investigarea Criminalității Economice, 1 la Management Conducere, 2 la Poliția de Frontieră, 2 la Jandarmeria Română și 1 la Regim Permise de conducere;
- Ministerul Transporturilor - 11, dintre care 1 în cadrul aparatului central și 10 la nivelul structurilor subordonate;
- Ministerul pentru Relația cu Parlamentul - 3.

Principala măsură adoptată ca urmare a producerii unui incident de integritate a constat în încetarea raporturilor de serviciu.

În vederea remedierii aspectelor ce au favorizat producerea incidentelor de integritate, au fost luate o serie de măsuri, cum ar fi:

- Sesizarea Comisiei de etică cu privire la faptele săvârșite;
- Prelucrarea cu personalul privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, prin prisma eliminării posibilelor fapte de corupție;
- Instruirea permanentă prin diseminarea cu întreg personalul a tuturor prevederilor legale în vigoare cu sublinierea în mod special a atribuțiilor de serviciu, precum și a sancțiunilor aplicabile în cazul încălcării prevederilor legale în vigoare.

3. Evaluări internaționale

Conform raportului MCV din ianuarie 2017, *“Strategia națională anticorupție reprezintă instrumentul central de prevenire a corupției de către administrația publică atât la nivel național, cât și la nivel local [...] Guvernul a adoptat o nouă strategie anticorupție 2016-2020 în august 2016, căutând, în special, să remedieze prin măsuri specifice deficiențele identificate. Principala provocare va fi aceea de a pune măsurile în aplicare în mod eficace în toate sectoarele, inclusiv la nivel local, acolo unde mulți observatori văd riscurile de corupție ca fiind deosebit de ridicate”*.

Cel mai recent raport MCV, publicat în noiembrie 2017, constată că *“Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 (SNA) prezentată de Guvern în august 2016 are potențialul de a deveni o politică eficace de prevenire a corupției dacă este pusă în aplicare în mod corespunzător și monitorizată pe teren. Strategia se adresează instituțiilor publice centrale și locale. La nivel tehnic, secretariatul tehnic al strategiei, asigurat de Ministerul Justiției, a continuat punerea în aplicare. O evoluție pozitivă constă în faptul că un număr mare de instituții publice au decis să participe la strategia anticorupție. O mare parte a anului a fost dedicată dezvoltării de planuri de integritate în cadrul fiecărei instituții publice și instituirii primului ciclu de evaluare inter pares”*.

4. IMPLEMENTAREA MĂSURILOR DIN STRATEGIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE 2016-2020

4.1. DEZVOLTAREA UNEI CULTURI A TRANSPARENȚEI PENTRU O GUVERNARE DESCHISĂ LA NIVEL CENTRAL ȘI LOCAL

4.1.1. Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale

Ministerul Consultării Publice și Dialogului Social a realizat următoarele activități aferente obiectivului sus-menționat:

1. Registrul Unic al Transparenței Intereselor este o platformă funcțională și actualizată permanent în timp real pentru care au fost create versiuni traduse în 6 limbi străine pentru a oferi posibilitatea și persoanelor/companiilor străine să se înscrie în Registru, s-a indexat site-ul pe motoarele de căutare și s-a definitivat numărul de înregistrări al responsabililor din cadrul autorităților centrale și subordonate. Astfel, a crescut numărul de înregistrări beneficiari grupuri specializate iar situația pentru accesări 2016-2017 este: 20.000 vizitatori unici, peste 1.100 întâlniri înregistrate; peste 300 conturi demnitari create.

2. Extinderea activității de monitorizare a inclus pentru prima dată și verificarea implementării Registrului Unic al Transparenței Intereselor (RUTI) pe paginile de internet ale autorităților vizate de acest proces. Acest instrument reprezintă, la nivel de valori și principii, o disponibilitate *ab initio* a instituțiilor publice de a face cunoscute întâlnirile, ședințele, dezbaterile și consultările cu reprezentanți ai societății civile, cu scopul de a transmite cetățenilor un mesaj privind deschiderea și colaborarea instituțională, în vederea creșterii încrederii în actul de guvernare și responsabilizării decidenților. Procedural, RUTI implică crearea unui cont pentru fiecare demnitar (prim ministru, viceprim-ministru, ministru, secretar de stat, subsecretar de stat, consilieri de stat și șefi de instituții cu secretariat sau subsecretar de stat), împreună cu publicarea agendei și întâlnirilor zilnice cu grupuri specializate, aflate în grija cabinetelor.

3. În vederea monitorizării aplicării regulilor privind accesul la informații de interes public și transparență decizională: s-au verificat periodic site-urile autorităților și instituțiilor publice, s-au colectat și centralizat informații, s-au transmis adrese scrise în vederea semnalării disfuncționalităților și acordării unor termene de conformare, a fost acordată asistență telefonică permanent, s-au întocmit statistici periodice. În același sens, prevederile memorandumului sus-menționat au fost transpuse în Hotărârea nr.478/2016 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.123/2002.

4. Pentru creșterea capacității instituțiilor publice de a furniza informații de interes public și de a asigura un proces participativ de calitate, s-a furnizat permanent asistență de

specialitate, s-au organizat 2 traininguri cu persoanele responsabile RUTI, 1 training cu persoanele responsabile cu aplicarea Legii nr.544/2001 și 1 training cu persoanele responsabile cu aplicarea Legii nr.52/2003 din cadrul autorităților și instituțiilor publice, s-au elaborat 2 Ghiduri explicative (pentru înregistrarea grupurilor specializate și pentru înregistrarea demnitarilor).

5. În ceea ce privește monitorizarea standardelor de afișare a informațiilor de interes public pentru instituțiile publice, au fost vizate toate autoritățile centrale, prefecturile și agențiile din subordinea ministerelor cu scopul uniformizării și standardizării Secțiunii "Transparență", conform "Memorandumului privind creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public", s-au alocat resurse umane și financiare, s-au verificat periodic site-urile autorităților menționate, s-au colectat informații, s-au transmis periodic adrese scrise, s-au întocmit statistici ulterior monitorizării și s-au creat baze de date.

Prin Notă de Informare Guvernul României a fost informat în ședință (decembrie 2017) asupra rezultatelor monitorizării ministerelor. În urma demersurilor M.C.P.D.S., în anul 2017 gradul de implementare a Memorandumului la nivelul Ministerelor și a Instituțiilor Prefectului a ajuns la un nivel de aproximativ 90%.

6. Pentru îmbunătățirea cadrului legal și a practicilor privind accesul la informațiile de interes public, M.C.P.D.S. a început consultarea instituțională pe marginea oportunității modificării cadrului legal pentru a simplifica atât munca cetățenilor care solicită informații, cât și a specialiștilor din administrație. S-au transmis solicitări tuturor ministerelor, prefecturilor, consiliilor județene, municipiilor, orașelor, structurilor asociative ale administrației publice locale, precum și Consiliului Superior al Magistraturii, Înaltei Curți de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Curților de Apel, Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal. Până în prezent, M.C.P.D.S. a primit răspunsuri de la 223 de instituții, 112 dintre acestea considerând oportună modificarea cadrului legal. După centralizarea și analizarea amendamentelor propuse, M.C.P.D.S. și-a stabilit ca și prioritate pentru anul 2018 analiza oportunității și modalității de modificare a Legii nr.544/2001 în vederea facilitării accesului cetățenilor la informații de interes public.

Monitorizarea la nivelul ministerelor a fost efectuată prin intermediul a patru runde de verificare a respectării prevederilor Memorandumului, în perioada septembrie - decembrie. Astfel, s-a înregistrat o evoluție constantă a gradului de conformare și, implicit, a transparentizării activității instituționale, după cum urmează: conform primei monitorizări efectuate în data de 22 septembrie procentul era de 66,6%, crescând ulterior în data de 27 octombrie la 77,8%, iar mai apoi avea să atingă 84,6% pe 20 noiembrie, procentul ajungând în data de 6 decembrie la cel mai înalt nivel de transparență, și anume de 87,8%.

În această perioadă M.C.P.D.S. a oferit suport tehnic instituțiilor vizate și a realizat sesiuni de instruire cu personalul specializat în aplicarea legilor transparenței și accesului la informații de interes public.

În urma demersurilor M.C.P.D.S., informații solicitate în mod constant de către mass-media și societatea civilă sunt publicate de către ministere din oficiu și în mod standardizat. Printre acestea se regăsesc următoarele:

- execuția bugetară;
- fișele obiectivelor de investiții;
- agenda persoanelor din conducere;
- veniturile salariale ale persoanelor din aparatul public și beneficiile acestora;
- centralizatorul achizițiilor publice care să arate execuția contractelor de peste 5.000 euro, cu afișarea contractelor aferente;
- formularele tip cerute de autorități persoanelor fizice sau juridice;
- organigrama cu numele persoanelor cu funcții de conducere și CV-urile acestora.

7. Conform Planului Național de Acțiune 2016-2018 al Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă, Secretariatul General al Guvernului este instituția responsabilă pentru asigurarea suportului tehnic în vederea dezvoltării platformei transparenta.gov.ro. Această platformă se va realiza în cadrul proiectului SIPOCA35 *Guvernare transparentă, deschisă și participativă - standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit*, proiect al cărui beneficiar este Ministerul Consultării Publice și Dialogului Social iar Secretariatul General al Guvernului are calitatea de partener. Proiectul SIPOCA35 are conform actului adițional nr.3 durata de implementare de 21 de luni (perioada de implementare este cuprinsă între 27 octombrie 2016-26 iulie 2018), iar activitatea de dezvoltare a platformei prevăzută la Activitatea nr.10 (A10) a proiectului presupune ca S.G.G. să realizeze achiziția experților ce vor dezvolta aplicația. Conform noului grafic de desfășurare al activităților, A10 se desfășoară în intervalul septembrie 2017-aprilie 2018.

8. Legat de OG 1 - Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local, respectiv punctul 1.2.8. Baza de date privind proiectele, MCPDS derulează un singur proiect, SIPOCA35 *Guvernare transparentă, deschisă și participativă - standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit*. Datele privind opacitatea instituțională, cu indicatorii tehnici (indicatori de realizare imediată/output, indicatori de rezultat, activități, grup-țintă, calendar/grafic de implementare) sunt prezentate pe site-ul Ministerului la secțiunea dedicată proiectului <http://dialogsocial.gov.ro/proiect-sipoca-35/>, secțiunea fiind actualizată constant, la fel ca și datele privind indicatorii financiari. În ceea ce privește rambursările pe proiectul contractat și menționat anterior, Ministerul va realiza o bază de date ce se va publica tot în secțiunea proiect (<http://dialogsocial.gov.ro/proiect-sipoca-35>). Totodată, vor fi transmise informațiile referitoare la proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile precum și a

întregii documentații de proiect, în format deschis, necesare publicării pe portalul data.gov.ro.

9. Platforma consultare.gov.ro este funcțională și actualizată în timp real prin: alocarea resurselor umane și financiare necesare, colectarea săptămânală a informațiilor privind toate proiectele de acte normative aflate în consultare publică la ministere și autoritățile din subordine; urmată de actualizarea și publicarea platformei e-consultare pe site-ul M.C.P.D.S., pagina de Facebook și transmiterea în format buletin electronic către grupul de abonați (orice persoană publică sau privată poate solicita abonarea printr-un formular online). Până la data de 5 ianuarie 2018, în platformă au fost încărcate 4891 proiecte de acte normative de către M.C.P.D.S. În anul 2018, M.C.P.D.S. va dezvolta o aplicație de telefonie mobilă a portalului consultare.gov.ro pentru a facilita accesul cetățenilor la actele normative aflate în dezbatere publică și pentru a crește numărul propunerilor și implicit calitatea proiectelor inițiate de instituțiile publice.

10. M.C.P.D.S. asigură o permanentă mentenanță a calității procesului decizional, utilizând următoarele instrumente:

- Platforma E-Consultare (www.consultare.gov.ro), prin care M.C.P.D.S. asigură că orice cetățean poate vedea și contribui cu sugestii și opinii privind actele normative aflate în consultare publică.

- Platforma E-Dezbatere (<http://dialogsocial.gov.ro/e-dezbatere/>), un instrument informativ periodic, creat pentru accesul simplu și eficient al cetățeanului la temele săptămânale de interes public. Pentru a afla mai multe detalii privind dezbaterea, cei interesați trebuie pur și simplu să acceseze titlul dezbaterii, regăsit în Calendarul Dezbatărilor Publice și publicat în timp real cu data, ora și titlul temei de interes public.

- Catalogul CONECT, care este o sursă primară de informații pentru asociații și fundații din România în relație cu administrația publică, care conține informații actualizate despre activitățile ONG-urilor atât în ceea ce privește proiectele, cât și aspectele financiare. Prin intermediul CONECT, MCPDS comunică cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale și lansează invitații la dezbateri publice pe domeniul lor de expertiză.

- Buletinul online EU-Consultare (<http://dialogsocial.gov.ro/eu-consultare/>) pune la dispoziție constant și periodic, respectând principiile transparenței și guvernării deschise, toate inițiativele europene care pot beneficia de îmbunătățiri, prin consultarea societății civile și prin implicarea concretă a cetățeanului român în procesul decizional european.

11. Hotărârea Guvernului nr.583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020 - care enunță obiectivul specific 1.1.9, prevede crearea unei baze de date unice a persoanelor juridice cu statut de utilitate publică, astfel că M.C.P.D.S. a realizat o primă etapă a evidenței unice a persoanelor juridice cu statut de utilitate publică, dezvoltată pe următorii indicatori:

- Denumire;

- Baza legală;
- Anul dobândirii statutului;
- Respectarea obligațiilor de a comunica autorității administrative competente orice modificări ale actului constitutiv și ale statutului, precum și rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale;
- Obligația de a publica, în extras, în termen de trei luni de la încheierea anului calendaristic rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și în Registrul Național al Persoanelor juridice fără scop patrimonial.

Necesitatea unei astfel de evidențe unice, precum și a analizei activității persoanelor juridice cu statut de utilitate publică este justificată de împrejurarea că, până în prezent, nu există o situație centralizată nici a organizațiilor de utilitate publică, nici a activității acestora, lipsind monitorizarea care să ateste îndeplinirea obligațiilor care le incumbă prin lege, în urma dobândirii statutului de utilitate publică.

Pornind de la aceste considerente, pentru a genera o situație completă și cuprinzătoare a persoanelor juridice cu statut de utilitate publică, M.C.P.D.S. are în vedere crearea, prin resurse proprii, a unei baze de date unică a acestor organizații pe baza unei metodologii de lucru care include:

- inventarierea bazei legale de înființare și de acordare a statutului de utilitate publică;
- stabilirea numărului complet de categorii de persoane juridice cu statut de utilitate publică;
- analiza drepturilor și obligațiilor ce revin fiecărei categorii de organizații cu statut de utilitate publică;
- monitorizarea îndeplinirii obligațiilor care le incumbă în urma dobândirii statutului de utilitate publică.

Pe parcursul anului 2017 demersurile și analiza M.C.P.D.S. s-au concentrat asupra unei prime etape a evidenței și monitorizării activității persoanelor juridice care dețin statutul de utilitate publică și anume: a organizațiilor care dețin acest statut în temeiul prevederilor O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, modificată și completată, acordat prin Hotărâre a Guvernului României.

4.1.2-Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice

Consolidarea platformei de transparență bugetară, prin creșterea numărului de informații, rapoarte și bugete publicate:

- Veniturile și cheltuielile fiecărei instituții publice sunt publicate pe site-ul www.mfinante.gov.ro, la rubrica Transparență bugetară, detaliat, lunar, în format deschis de tip pdf, xml și xlsx, începând cu luna ianuarie 2016.
- Interfața intuitivă a fost realizată, fiind accesibilă de pe calculator sau dispozitiv mobil.
- Numărul și structura instituțiilor publice publicate se actualizează lunar. La sfârșitul

anului 2017 Sistemul Național de Raportare FOREXEBUG a fost utilizat de 13.649 instituții publice, înregistrate în Registrul entităților publice la data respectivă.

- Sistemul Național de Raportare FOREXEBUG asigură transparența modului de utilizare a resurselor publice (link <https://extranet.anaf.mfinante.gov.ro/anaf/extranet> - cu poziționare pe rubrica Sistemul Național de Raportare FOREXEBUG).
- Bugetul aprobat al fiecărei instituții publice, detaliat pe baza clasificății bugetare este publicat în format deschis de tip pdf cu xml atașat și se actualizează lunar, cu ultimul raport de buget transmis de instituția publică respectivă.
- Rapoartele agregate sunt publicate lunar, în format deschis, începând cu luna martie 2016. De asemenea, în perioada următoare, vor fi publicate și informații privind gradul de angajare a bugetului aprobat și rapoarte financiar-contabile.

Publicarea anuală a informațiilor privind reutilizarea publică și socială a bunurilor confiscate în cadrul procedurilor judiciare penale (activitate cu caracter anual):

Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI) a furnizat date cu privire la numărul de bunuri reutilizate social, numărul de bunuri reutilizate public, categorii de bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale, categorii de bunuri imobile date în folosință gratuită asociațiilor și fundațiilor, precum și Academiei române și academiilor de ramură, categorii de bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național, sumele rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile și alocate conform art. 37 din Legea nr. 318/2015.

Publicarea în format deschis a datelor statistice privind rezultatele obținute în cadrul mecanismului de prevenire a conflictului de interese în achizițiile publice finanțate din fonduri naționale și europene

Raportul de activitate al ANI pentru anul 2017 conține următoarele date statistice privind funcționarea mecanismului PREVENT:

Au fost analizate 8.896 de proceduri de achiziție publică de sistemul PREVENT, în vederea identificării posibilelor conflicte de interese, în valoare de 24,7 miliarde de RON. Din totalul procedurilor analizate, 5.805 au fost proceduri de achiziție publică singulare (fără loturi), 3.091 au fost proceduri de achiziție publică subsecvente (conținând 36.568 de loturi), iar 371 se referă la contracte finanțate din fonduri europene.

Totodată inspectorii de integritate au notificat ANAP, în baza acordului de cooperare între ANI și ANAP, un număr de 28 de nereguli privind posibile relații ce pot exista între persoane din autoritatea contractantă și persoane din cadrul operatorilor economici ce au calitatea de ofertanți în cadrul procedurilor de achiziție inițiate de către o autoritate contractantă.

În 2017 raportată, PREVENT a analizat 1.430 de autorități contractante, 8.570 operatori economici și 132.619 persoane, reprezentanți ai instituțiilor publice și ai ofertanților.

Procedura cu cea mai mare valoare, analizată de sistemul PREVENT a fost de 2,67 miliarde lei (aproximativ 573 milioane euro), pe când cea mai mică procedură analizată a fost de 346 lei (aproximativ 74 euro).

Publicarea anuală, în format deschis, a indicatorilor de performanță elaborați și monitorizați în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție (Angajament OGP/Summit Londra)

Prezentul raport și anexele sale urmează a fi publicate în format deschis pe portalul SNA, după aprobarea acestuia în cadrul Platformelor de cooperare constituite în vederea monitorizării strategiei.

4.2-CREȘTEREA INTEGRITĂȚII INSTITUȚIONALE PRIN INCLUDEREA MĂSURILOR DE PREVENIRE A CORUPȚIEI CA ELEMENTE OBLIGATORII ALE PLANURILOR MANAGERIALE ȘI EVALUAREA LOR PERIODICĂ CA PARTE INTEGRANTĂ A PERFORMANȚEI ADMINISTRATIVE

4.2.1-Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale

În luna septembrie 2017, Secretariatul General al Guvernului (SGG) a lansat spre consultare și dezbatere publică proiectul privind modificarea și completarea Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice. MJ a formulat un punct de vedere asupra proiectului.

Din perspectiva Obiectivului specific 2.1, două grupuri de lucru inter-instituționale, coordonate de MJ, au elaborat în cursul anului 2017 două instrumente de lucru: (a) Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție, ca premisă pentru actualizarea o dată la doi ani a planurilor de integritate și (b) Metodologia de evaluare ex-post a incidentelor de integritate și de promovare a măsurilor preventive adaptate la tipologia faptelor analizate. Proiectele celor două metodologii au fost prezentate în cadrul reuniunii platformelor de cooperare din 11-12 decembrie 2017. Reprezentanții instituțiilor au comunicat observații și comentarii asupra metodologiei, pe baza cărora ST SNA a elaborat forma finală de text a acestora. Ministerul Justiției urmează să elaboreze un proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea celor două metodologii.

Demararea procesului privind revizuirea actelor normative secundare și/sau terțiare în materie pentru asigurarea corelării standardelor de control managerial intern al inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției

În vederea realizării acestei măsuri, prin Proiectul SIPOCA 34 au fost elaborate trei instrumente de lucru, respectiv Metodologia de management al riscurilor, Ghidul de realizare a procedurilor de sistem și operaționale și Manualul de implementare SCIM. Aceste instrumente stau la baza propunerii de modificare a OSGG nr. 400/2015. Având în vedere modificările și completările substanțiale aduse actului normativ, în conformitate cu prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, s-a impus abrogarea Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 400/2015 și emiterea unui nou Ordin privind aprobarea Codul controlului intern managerial al entităților publice, respectiv OSGG nr. 600/20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

Scopul acestor instrumente a fost de a corela standardele de control managerial intern cu modificările intervenite în domeniul SCIM dar și a de a detalia și a simplifica anumite aspecte, unele regăsite în inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției (spre ex. Definirea funcțiilor sensibile, Tratarea funcțiilor expuse la corupție prin intermediul gestionării corespunzătoare a riscurilor de corupție, includerea declarațiilor de avere și interese în cerințele Standardului 1 - Etică și integritate, etc.).

Astfel:

- Managementul riscurilor (MR) - Vizează toate procesele privind identificarea, evaluarea, gestionarea (inclusiv tratarea) și constituirea unui plan de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, revizuirea periodică, monitorizarea și stabilirea responsabilităților. Scopul metodologiei este îmbunătățirea procesului de management al riscurilor, prin parcurgerea etapelor de bază: identificarea, evaluarea, gestionarea riscurilor. Metodologia are la bază bune practici și documente elaborate atât la nivelul unor organizații europene, cât și la nivelul unor state precum Anglia, Olanda și Franța.
- Scopul Ghidului de elaborare a procedurilor de sistem și operaționale constă în asigurarea unui cadru coerent pentru inițierea, elaborarea, avizarea, aprobarea și revizia procedurilor de sistem și a procedurilor operaționale din cadrul entităților publice de la nivel central și local, responsabile cu implementarea SCIM. Ghidul conține două machete pentru elaborarea unitară a procedurilor formalizate, respectiv una pentru procedurile de sistem și una pentru procedurile operaționale, aplicabile entităților publice de la nivel central și local.
- În anul 2005 au fost stabilite „25 de standarde de management” aplicabile entităților publice, ca ulterior, în anul 2015, să apară sub inițiativa Secretariatului General al Guvernului prin Direcția Control Intern Managerial și Relații Interinstituționale, Codul controlului intern managerial al entităților publice, ce stabilește „16 standarde de control intern managerial”. Astfel, prin intermediul Manualului de implementare SCIM se dorește o înțelegere clară, unitară și facilă privind aplicarea mecanismelor și noțiunilor necesare implementării și dezvoltării controlului intern managerial în entitățile publice centrale și locale.

Adoptarea unui standard de raportare anual referitor la modul de utilizare a banilor publici pentru atingerea obiectivelor instituției publice, ca premisă pentru stabilirea finanțării viitoare și reflectarea acestui standard în rapoartele anuale ale instituțiilor publice

Ministerul Finanțelor Publice a elaborat un proiect de hotărâre de guvern, care se află pe circuitul de avizare, referitor la elaborarea și execuția programelor bugetare, în sensul orientării către un management de performanță ce presupune ca politicile publice și programele care le finanțează să fie evaluate în funcție de obiectivele propuse. Aceasta implică utilizarea unor indicatori de performanță, care să permită evaluarea transparentă a felului în care programele bugetare ating obiectivele și țintele politicii publice. Se intenționează ca noua metodologie de elaborarea și execuție a programelor bugetare să se aplice pentru două ministere pilot, respectiv Ministerul Sănătății și Ministerul Educației Naționale.

4.2.2 - Creșterea eficienței măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative cu privire la consilierul de etică, protecția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage-ul)

Elaborarea cadrului normativ secundar și/sau terțiar în vederea garantării protecției avertizorilor în interes public - La data de 21 noiembrie 2017, a fost semnat de către Ministerul Justiției (MJ) contractul finanțat prin fonduri PO CA (Programul Operațional Capacitate Administrativă) 2014-2020, urmare a cererii de proiecte nr. IP 7/2017, pentru finanțarea Proiectului „*Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție*”.

Printre activitățile proiectului se numără realizarea evaluării legislației privind protecția avertizorilor de integritate și migrația angajaților din sectorul public în cel privat. Aceasta se va face pe baza unui studiu comparat, care va analiza, din punct de vedere teoretic și practic, cel puțin 5 modele existente la nivel european și internațional, și care va conține propuneri și recomandări de îmbunătățire a cadrului legislativ și instituțional existente.

4.3 - CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII, REDUCEREA VULNERABILITĂȚILOR ȘI A RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN SECTOARE ȘI DOMENII DE ACTIVITATE PRIORITARE

4.3.1 - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate

Înființarea în cadrul Ministerului Sănătății a unui mecanism de prioritizare a alocărilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS, conform studiilor bazate pe dovezi și a unor metodologii și criterii clare de evaluare

În prezent se află în derulare un proiect cu finanțare asigurată din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) cu tema

„Îmbunătățirea capacității de planificare strategică și management al Programelor Naționale de Sănătate Publică (PNSP) finanțate de Ministerul Sănătății” implementat de Ministerul Sănătății, în parteneriat cu Academia Română (proiectul SIPOCA 13).

În cadrul acestui proiect este inclusă activitatea „Dezvoltarea instrumentelor de planificare strategică și de bugetare pe programe pentru programele naționale de sănătate publică”, care are două subactivități :

- elaborarea unei analize a situației actuale a Programelor Naționale de Sănătate Publică și evaluarea nevoilor acestora. Evaluarea fiecărui Program Național de Sănătate Publică și identificarea deficitelor existente prin consultări, studii/analize a deficitelor de acoperit pentru optimizarea performanțelor PNSP (se vor avea în vedere: deficite legate de cadrul normativ, resursele umane și formarea acestora, deficite metodologice, informaționale, de infrastructură, inclusiv IT, financiare, manageriale s.a.)”;
- elaborarea unei metodologii unitare de planificare strategică și bugetară, plan de măsuri pentru PNSP, matrice logframe PNSP, organizarea fluxurilor financiare și controlul implementării Programelor Naționale de Sănătate Publică, incluzând criterii precum echitatea, eficiența, costurile, fezabilitatea. Colectarea datelor și informațiilor cantitative și/sau calitative necesare și stabilirea gradului de prioritate pentru fiecare Program Național de Sănătate Publică implementat.

Transparentizarea utilizării resurselor publice prin agregarea centralizată a datelor pe portalul transparenta.ms.ro

Ministerul Sănătății, prin acțiunile întreprinse în ultimii ani, a acordat atenție activităților Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă (*Open Government Partnership*) și Planului de Acțiune Național aferent acestuia.

Ministerul Sănătății este printre cele 5 ministere beneficiare în cadrul Proiectului *Creșterea calității și a numărului de seturi de date deschise publicate de instituțiile publice - SIPOCA 36*, proiect implementat la nivelul Secretariatului General al Guvernului. Scopul acestui proiect este reprezentat de promovarea și creșterea transparenței în administrație și a gradului de comunicare cu cetățenii prin îmbunătățirea modalităților și mijloacelor de publicare a datelor deschise gestionate de autoritățile și instituțiile publice.

În prezent, Ministerul Sănătății are publicate pe platforma unică la nivel național, data.gov.ro, un număr de 44 seturi de date colectate atât de la nivelul instituției cât și de la nivelul unităților aflate în coordonarea sau subordonarea acesteia.

Tot în scopul transparentizării achizițiilor publice în unitățile sanitare publice (unități sanitare cu paturi, servicii de ambulanță), Ministerul Sănătății are încheiat Protocol de colaborare cu Agenția Națională pentru Agenda Digitală a României.

În baza protocolului trimestrial, această instituție pune la dispoziția Ministerului Sănătății bazele de date ce privesc achizițiile publice derulate în sistemul de sănătate. Bazele de

date conțin ca informație: numele câștigătorului, CUI, tip procedură, număr oferte primite, număr contract, valoare, cod CPV, contracte subsecvente etc. Toate aceste informații sunt publicate în format deschis (excel) pe site-ul OGP Romania - Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă data.gov.ro.

În același cadru, al transparentizării achizițiilor derulate la nivelul spitalelor publice, a fost adoptat *Ordinul ministrului sănătății nr. 1258/2016 pentru transparentizarea informațiilor cu privire la achizițiile publice și contractele ce implică utilizarea patrimoniului public la nivelul spitalelor publice, serviciilor județene de ambulanță și instituțiilor cu personalitate juridică aflate în subordinea sau în coordonarea Ministerului Sănătății*. Conform acestui act normativ, în prezent, toate spitalele publice încarcă date pe platforma www.monitorizarecheltuieli.ms.ro, aceeași pe care se realizează și monitorizarea cheltuielilor spitalelor, dar pe altă partiție, platformă dezvoltată de către Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS).

Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate

Această activitate este parte a activităților pe care Ministerul Sănătății le va implementa din fondurile de care beneficiază prin *Legea 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative*.

Instituirea unui mecanism de trasabilitate a medicamentelor de pe piața românească

Prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1345 din 24 noiembrie 2016, Ministerul Sănătății a creat un mecanism de monitorizare în timp real a stocurilor de medicamente la nivel național. Au fost introduse obligații de raportare zilnică online pentru unitățile de distribuție angro a medicamentelor, importatorii și fabricanții autorizați, precum și pentru farmaciile cu circuit închis și deschis. OMS 1345/2016 stabilește și accesul public la informațiile cu privire la situația stocurilor pentru fiecare medicament, pe pagina de internet a Ministerului Sănătății (<https://ser.ms.ro/access/user>).

O serie de modificări legislative din 2017 au îmbunătățit și clarificat cadrul legal pentru sistemul electronic de raportare a stocurilor de medicamente. Astfel, OMS nr. 886 din 31 iulie 2017 și OMS nr. 1.038 din 8 septembrie 2017 stabilesc că fiecare distribuitor angro, importator și fabricant autorizat trebuie să raporteze pentru cantitățile livrate din fiecare medicament numele beneficiarului și țara de destinație a livrării. Aceasta deschide posibilitatea verificării trasabilității medicamentelor pe tot lanțul de distribuție, de la fabricație până la nivel de farmacie comunitară. Ministerul Sănătății și Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale au astfel posibilitatea să urmărească în timp real exporturile paralele directe realizate de distribuitori.

OMS nr. 269 din 14 martie 2017 definește o serie de noi obligații pentru producători și distribuitorii angro, cu scopul de a asigura stocuri adecvate și continue de medicamente. În baza datelor raportate în SER, atunci când stocul pentru un medicament scade sub un nivel național de alertă acesta primește interdicție temporară de livrare intracomunitară și export.

Întărirea structurilor de control și integritate ale Ministerului Sănătății și extinderea atribuțiilor acestora

A fost modificată organigrama Ministerului Sănătății, anexă la HG nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, și a fost înființat Serviciul de Integritate în cadrul Direcției Control și Integritate, structură cu 7 posturi, prin reorganizarea Compartimentului de Integritate, structură cu 3 posturi.

Îmbunătățirea mecanismelor de răspundere pentru manageri și ceilalți reprezentanți ai aparatului decizional din spitale

Funcționarea Consiliilor etice la nivelul unităților sanitare publice prezintă următoarele avantaje:

- implicarea directă a organizațiilor societății civile în analiza sesizărilor punctuale făcute de către pacienți;
- deschiderea posibilităților de analiză a serviciilor medicale din perspectiva etică, aspect esențial din relația pacient - cadru medico-sanitar, dar insuficient evidențiat în trecut;
- crearea unui instrument practic, de natura unui circuit informațional de tip feedback, prin care unitățile sanitare pot evalua calitatea serviciilor acordate pacienților din perspectiva acestora, cât și problemele de integritate existente la nivelul unității sanitare;
- informațiile obținute prin activitatea Consiliilor Etice oferă suport pentru deciziile de politică sanitară ale Ministerului Sănătății, iar publicarea rezultatelor în format deschis conferă prin transparență o mai bună comunicare cu societatea civilă. Publicarea rezultatelor activității Consiliilor Etice (număr de întâlniri, număr de sesizări etc.) se realizează pe site-ul data.gov.ro.
- Consiliul Etic prin atribuțiile sale precum și prin implicarea activă în asigurarea calității actului medical, are un important rol proactiv în identificarea situațiilor de potențială nerespectare a principiilor morale sau deontologice la nivelul fiecărui spital. asigură informarea managerului și a Compartimentului de Integritate din cadrul Ministerului Sănătății privind conținutul avizului etic. Managerul poartă răspunderea punerii în aplicare a soluțiilor stabilite în cadrul Consiliilor etice.

Revizuirea mecanismului de feedback al pacientului pentru a obține, independent de unitățile medicale, informații despre experiența pacienților

Sistemul este implementat din luna decembrie 2016, până în prezent fiind prelucrate aproximativ 45.000 de chestionare SMS și 68.000 chestionare web. Pentru aceste chestionare, Serviciul de Telecomunicații Speciale, instituție cu care Ministerul Sănătății are protocol de colaborare, a dezvoltat platforma de transmitere a SMS-urilor către pacienți, de recepție a răspunsurilor și de analiză a acestora, indiferent de rețeaua de telefonie mobilă la care pacientul sau aparținătorul acestuia sunt subscriși.

Răspunsurile primite de la pacienți pe calea SMS sau web sunt prelucrate tot pe platforma informatică dezvoltată de Ministerul Sănătății cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale; datele sunt exportate de pe această platformă, lunar, și publicate în format deschis pe pagina Ministerului Sănătății precum și pe site-ul data.gov.ro. Link-ul la care pot fi accesate aceste rezultate este: <http://www.ms.ro/organizare/compartimentul-de-integritate-2/#tab-id-4>.

4.3.2- Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație

Adoptarea unui cod de etică pentru învățământul preuniversitar care să stipuleze interdicții clare, vizând practici de tipul meditațiilor acordate de către profesori elevilor de la propriile clase

Codul de etică pentru învățământul preuniversitar a fost pus în dezbatere publică în perioada 19 decembrie 2016-17 februarie 2017, iar o parte dintre propunerile primite au fost integrate într-un act normativ ce urmează a fi aprobat prin ordin de ministrul educației naționale. Inspectoratele școlare județene și-au elaborat propriile coduri de conduită, aprobate în consiliile de administrație, iar universitățile și-au elaborat Codul de etică și deontologie profesională universitară, având obligația de a-l posta pe site-ul propriu. Prin Ordinul nr. 4044/2017 a fost aprobat Codul de Conduită a personalului Ministerului Educației Naționale.

Adoptarea la nivel național a unui cadru transparent, bazat pe criterii de performanță, pentru asigurarea integrității concursurilor de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct, inspector școlar, directori ai caselor corpului didactic și directori ai unităților de învățământ preuniversitar

Concursul pentru ocuparea funcțiilor de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct din inspectoratele școlare și de director al casei corpului didactic a fost reglementat prin Ordinul nr. 5557/2011, modificat și completat succesiv prin Ordinele nr. 3169/2015, 3540/2016, 3600/2017, 4264/2017, iar cel pentru ocuparea funcțiilor de director/director adjunct al unităților de învățământ preuniversitar, în conformitate cu prevederile metodologiei aprobate prin Ordinul nr. 3969/2017, modificat și completat prin Ordinul nr. 4068/2017. Concursul pentru ocuparea funcțiilor de director/director adjunct s-a desfășurat în perioada iunie-august 2017, fiind monitorizat de către reprezentanți ai ministerului care au întocmit, pentru fiecare județ, rapoarte de monitorizare. Dintre cele

8828 de posturi de directori și directori adjuncți de la cele 6385 de unități de învățământ preuniversitar, au fost ocupate prin concurs un număr de 7311 posturi, iar 1517 au fost ocupate prin detașare în interesul învățământului. În metodologiile de concurs, se stipulează completarea de către candidați a unor declarații pe proprie răspundere că nu se află în situații de incompatibilitate, iar președinții, coordonatorii, membrii și secretarii comisiilor implicate în organizarea și desfășurarea concursului precum și persoanele desemnate ca observatori, înainte de desfășurarea concursului, dau o declarație pe propria răspundere că nu au în rândul candidaților soț, soție, rude sau afini până la gradul IV inclusiv ori relații conflictuale cu vreun candidat.

Introducerea unui sistem sancționator disuasiv anti-plagiat, inclusiv prin condiționarea acordării unor beneficii de ordin financiar de evaluarea lucrării de doctorat de către CNATDCU, precum și dezvoltarea unui mecanism de avertizare și detectare timpurie a comportamentelor neconforme

Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU), în baza atribuțiilor stipulate în Regulamentul de organizare și funcționare aprobat prin OMENCȘ nr. 3482/2016, a verificat în anul 2017, un număr de 2346 de lucrări de doctorat, 2119 dintre acestea fiind validate și 227 invalidate, iar 8 titluri de doctor au fost retrase. Prin Ordinul nr. 3485/2016 a fost aprobată lista programelor recunoscute de CNATDCU și utilizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior organizatoare de studii universitare de doctorat și al Academiei Române, în vederea stabilirii gradului de similitudine pentru lucrările științifice (softuri antiplagiat).

Introducerea unor noțiuni elementare de drept, etică și educație civică în programa școlară a disciplinelor ce vizează dezvoltarea și diversificarea competențelor sociale și civice

Prin protocolul de colaborare încheiat între Ministerul Justiției, Ministerul Educației Naționale, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public și Înalta Curte de Casație și Justiție nr. MEN 9698/20.07.2017, se continuă proiectul *Educația Juridică în Școli*, în scopul suplimentării activităților curriculare și extracurriculare. În anii precedenți, în proiect au colaborat 768 de persoane, din care 62 de judecători, 119 procurori, 41 de juriști, 107 avocați, 23 de consilieri juridici. În anul școlar 2017-2018, instituțiile semnatare ale protocolului și-au propus atât continuarea, pe parcursul întregului an școlar, a activităților dedicate educației juridice, după modelul activităților realizate în anii anteriori, cât și amplificarea acestora prin prezența în unitățile de învățământ preuniversitar a diferitelor categorii de practicieni ai dreptului, reprezentanți ai instituțiilor semnatare ale protocolului, care să susțină o serie de activități complexe, cu o tematică juridică. În săptămâna 13-19 noiembrie 2017 au avut loc acțiuni de educație juridică în toate județele țării, fiind antrenate un număr de 729 de unități de învățământ preuniversitar, din care 42% școli gimnaziale și 58% licee și colegii. La activitățile derulate în noiembrie 2017 au participat și cadrele didactice în număr de peste 336 de persoane alături de cei peste 24.000 de elevi. În perioada 5-9 martie 2018 vor avea loc alte acțiuni de educație juridică desfășurate în baza Protocolului de colaborare privind educația juridică în școli, în toate județele țării.

La nivelul caselor corpului didactic au participat un număr de 1892 cadre didactice la cursuri avizate MEN, având ca tematici prevenirea corupției în educație.

Înființarea de programe de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate, organizate în facultăți care dețin expertiză în domeniul eticii organizaționale

În baza autonomiei universitare, în funcție de solicitări, au fost înființate programe de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate, organizate în facultăți care dețin expertiză în domeniul eticii organizaționale. De exemplu, Universitatea de Vest din Timișoara organizează un program postuniversitar, denumit *Consiliere Etică în Școli*, avizat de MENCs nr. 32069/25.04.2016 care s-a desfășurat în semestrul al II-lea al anului universitar 2016-2017, cu durata studiilor de 14 săptămâni (176 de ore, 16 credite). Facultatea de Administrație Publică din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative, a inițiat un program de master, *Integritate publică și politici anticorupție*, acreditat ARACIS, cu durata de doi ani, în sistem de învățământ cu frecvență.

În data de 30 ianuarie 2018 a fost aprobat ordinul privind includerea în planurile de învățământ, pentru toate instituțiile de învățământ superior din sistemul național, a cursurilor de etică și integritate academică. Începând cu anul universitar 2018-2019, cursurile de acest tip devin obligatorii în cadrul studiilor universitare de master și doctorat, deoarece în aceste cicluri de studiu creația individuală și cercetarea științifică au o pondere majoritară. Pentru studiile universitare de licență, cursul are deocamdată caracter opțional, întrucât partea de creație are o pondere mai mică. Documentul a fost elaborat cu scopul unei implementări coerente și unitare a Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020 și se fundamentează inclusiv pe dispozițiile Legii Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Ca urmare a protocolului încheiat în anul 2016 între Agenția Națională de Integritate și Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării (FSPAC) din cadrul Universității Babeș - Bolyai din Cluj - Napoca, în luna octombrie 2016 a fost lansat programul postuniversitar „*Integritate Publică și Politici Publice Anticorupție*”.

Astfel, un expert din cadrul ANI a susținut două prelegeri, împărtășind cursanților experiența acumulată în activitatea de identificare a incompatibilităților și conflictelor de interese, modul de completare a declarațiilor de avere și de interese, evaluarea averilor, eficacitatea strategiilor și a politicilor publice în integritatea publică.

Programul, având o durată de șase luni, urmărește creșterea nivelului de educare în rândul anumitor categorii de persoane - funcționari publici, profesori, studenți, cu scopul prevenirii conflictelor de interese în administrația publică.

Monitorizarea video și audio a concursurilor și examenelor naționale organizate în sistemul educațional

Concursurile și examenele naționale organizate în sistemul de învățământ au fost monitorizate audio-video, în toate centrele de examinare/evaluare fiind funcționale la

nivel național un număr de 29.344 de camere, verificate înaintea susținerii probelor și monitorizare pe parcursul acestora. Au fost identificate încălcări ale prevederilor metodologiilor aferente, unele fiind identificate în timpul desfășurării concursurilor/examenelor, altele după vizionarea înregistrărilor. Toate persoanele identificate în cazurile de nerespectare a legislației au fost sancționate conform prevederilor metodologiilor de concurs/examen.

Constituirea centrelor de evaluare a lucrărilor de bacalaureat și evaluarea națională de la clasa a opta în județe limitrofe celor în care s-a desfășurat examenul și desemnarea aleatorie a județelor pentru care se realizează evaluarea, ulterior finalizării fiecărei probe

Începând cu anul 2015, lucrările de bacalaureat se corectează în centre de evaluare din alte județe decât cele în care candidații au susținut probele. În anul 2017, au promovat 93.640 de candidați dintr-un total de 128.509 candidați prezenți, în sesiunea iunie-iulie, respectiv din cei 29.856 candidați prezenți în sesiunea august-septembrie, au promovat 8.463. Rata de promovare înregistrată de absolvenții care au susținut probele în prima sesiune a examenului național de Bacalaureat 2017 a crescut cu 1,5% după soluționarea contestațiilor: de la 71,4% la 72,95, fiind depuse 42.212 contestații, rata de admitere a contestațiilor la cele patru probe a fost de 41,12%. În a doua sesiune de bacalaureat au fost depuse 9.201 contestații, după soluționarea contestațiilor, rata de promovare a fost de 28,3%, promovând un număr de 705 candidați în plus față de prima afișare a rezultatelor. În urma rezolvării contestațiilor, numărul mediilor de 10 a crescut de la 97 la 126, în prima sesiune, iar în sesiunea a doua nu s-au înregistrat medii de 10. Au fost eliminați pentru fraudă sau tentativă de fraudă 179 de candidați în prima sesiune, respectiv 110 în sesiunea a doua, candidați care nu se vor putea prezenta la următoarele două sesiuni ale Bacalaureatului.

La proba scrisă din cadrul concursului național pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar, desfășurată în 12 iulie 2017, s-au prezentat 23.815 candidați (86,37%) din cei 27.572 de candidați care au obținut dreptul de a participa, iar 2.972 (12,48%) dintre aceștia s-au retras din motive personale sau medicale. Un număr de 36 de candidați au fost eliminați din examen, pentru fraudă sau tentativă de fraudă, aceștia pierzând dreptul de a fi repartizați pe posturi didactice/catedre.

Publicarea standardizată a informațiilor privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, sponsorizările, precum și activitatea academică de la nivelul unităților sistemului de învățământ de stat/instituțiilor de învățământ superior

Prin Nota nr. 1911/01.09.2016, s-a solicitat secretarilor de stat din MEN ca să asigure, în aria de competență, ca pe pagina de internet a instituțiilor coordonate/subordonate (universități, inspectorate școlare, unități de învățământ) să fie publicate documente/informații standardizate privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, sponsorizările, precum și activitatea academică. Universitățile și-au publicat pe site informații publice privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, precum și rapoarte

privind activitatea de cercetare, academică și financiară, profilul Google academic ale cadrelor didactice.

4.3.3. CREȘTEREA INTEGRITĂȚII, REDUCEREA VULNERABILITĂȚILOR ȘI A RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN ACTIVITATEA MEMBRILOR PARLAMENTULUI

Dezvoltarea unui cod de conduită pentru membrii Parlamentului și (ii) asigurarea existenței unui mecanism de respectare a acestuia atunci când este necesar (măsură restantă SNA 2012-2015 și recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 25)

Prin Hotărârea nr. 77/2017, Parlamentul României a adoptat Codul de conduită al deputaților și senatorilor, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 805 din 11 octombrie 2017.

Acest nou Cod stabilește o serie de cerințe generale referitoare la independența membrilor Parlamentului (art. 2), obiectivitatea (art. 3), responsabilitatea (art. 4), probitatea (art. 5), conduita (art. 6), informarea cetățenilor (art. 7). Codul se referă și la obligațiile de declarare: articolul 8 invocă regimul de declarare a intereselor și averilor și prevede o nouă obligație de declarare a cadourilor și a altor avantaje.

Referitor la cea de-a doua parte a recomandării, care privește asigurarea existenței unui mecanism de respectare a Codului atunci când este necesar, art. 9 din Hotărârea nr. 77/2017 reglementează procedura de soluționare a sesizărilor în legătură cu nerespectarea prezentului cod de către deputați sau senatori. De asemenea, art. 10 din Cod stabilește regimul sancțiunilor aplicabile.

4. 3.4 - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar

Aprobarea și implementarea unui plan multianual de acțiune pentru promovarea integrității în sistemul judiciar

În cadrul grupului constituit la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii a fost elaborat proiectul Planului de integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul Autorității Judecătorești. La elaborarea acestuia au participat reprezentanți ai Înaltei Curți de Casație și justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție, Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Inspectiei Judiciare, Școlii Naționale de Grefieri, Institutul Național al Magistraturii, Ministerul Justiției și Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate. Acesta a fost înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea aprobării.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.161/26.02.2018 a fost aprobat Planul de integritate pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2016-2020 la nivelul Autorității Judecătorești. Acesta a fost transmis Ministerului Justiției și instituțiilor din cadrul sistemului judiciar.

Completarea Codului de etică al judecătorilor și procurorilor în așa manieră încât să ofere îndrumare potrivită în special cu privire la conflictele de interese (e.g. exemple, tipuri), incompatibilități și activități accesorii, imparțialitate și alte aspecte relaționate acesteia (incluzând mai ales acceptarea cadourilor și a altor avantaje, conduita în viața privată) (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 97) și să asigure delimitarea aspectelor de etică de cele disciplinare

A fost elaborat *Ghidul practic de etică profesională pentru judecători și procurori*. Ghidul este rezultatul proiectului „Întărirea capacității sistemului judiciar românesc de a răspunde provocărilor noilor schimbări legislative și instituționale”, implementat de Consiliul Superior al Magistraturii din România (CSM) în cadrul Programului RO 24 - Întărirea capacității instituționale și cooperare, finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014, cu sprijinul partenerilor donori - Administrația Instanțelor din Norvegia (NCA și Consiliul Europei (CoE).

Documentul a fost conceput ca un instrument pentru judecători și procurori, util pentru o mai bună înțelegere a aspectelor deontologice legate de / care rezultă din profesie, cu accent pe abordări practice, tratate atât din perspectiva sistemului judiciar român, cât și prin raportare la principiile și standardele internaționale.

Ghidul analizează articolele din Codul de etică pentru judecători și procurori, adoptat prin Decizia nr. 328/2005 a Consiliului Superior al Magistraturii. Analiza fiecărui articol din Cod este structurată în două subsecțiuni, care corespund acestor două întrebări: "cum se interpretează" și "cum se aplică" articolul supus analizei. Acolo unde este posibil, a doua subsecțiune conține exemple de probleme de interes etic, precum și unele îndrumări pentru rezolvarea lor. Exemple din alte state europene sunt de asemenea utilizate pentru a ilustra anumite provocări etice și posibile căi de abordare a acestora.

Prin elaborarea Ghidului, GRECO a considerat recomandarea având ca scop completarea Codului de etică pentru a oferi îndrumare potrivită magistraților a fost implementată în mod satisfăcător.

Abordarea riscurilor de integritate ale judecătorilor și procurorilor, în special prin (i) asumarea de către Consiliul Superior al Magistraturii și Inspekția Judiciară a unui rol mai activ în materie de analiză, informare și îndrumare și (ii) consolidarea rolului și eficienței titularilor funcțiilor de conducere din fruntea instanțelor și parchetelor, fără a fi afectată independența judecătorilor și procurorilor (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 114)

Asumarea de către Consiliul Superior al Magistraturii și inspekția Judiciară a unui rol mai activ în materie de analiză, informare și îndrumare a fost stabilită în proiectul Planului de integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul Autorității Judecătorești ca măsură/remediu pentru riscul 4.1 Cod deontologic.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.161/26.02.2018 a fost aprobat Planul de integritate pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2016-2020 la nivelul Autorității Judecătorești. Acesta a fost transmis Ministerului Justiției și instituțiilor din cadrul sistemului judiciar.

Creșterea eforturilor de formare și conștientizare cu privire la integritate și componentele preventive ale politicilor anticorupție, inclusiv pentru judecătorii și procurorii în funcție (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 119)

Programele de formare inițială în materia combaterii corupției și promovarea integrității din anul 2017 vizează inclusiv dezvoltarea abilităților non-juridice, urmărindu-se responsabilizarea auditorilor de justiție prin conștientizarea rolului social al actului de justiție și implicit, prin însușirea și interiorizarea conceptului de disciplină judiciară.

Programul de formare inițială obligatoriu aprobat prevede ca disciplină de studiu distinctă *etică și organizare judiciară*, având drept scop stabilirea și însușirea standardelor comportamentale și morale specifice funcției de magistrat, atât în exercitarea profesiei, cât și în relațiile cu societatea, în raport cu normele interne și internaționale. În cadrul disciplinei *etică și organizare judiciară* sunt abordate aspecte teoretice și jurisprudențiale cu privire la: independența și imparțialitatea magistraților, interdicții, incompatibilități și conflicte de interese, îndatoririle profesionale ale magistraților și respectarea supremației legii, onoarea și demnitatea profesiei de magistrat și răspunderea magistraților (civilă, penală, disciplinară, deontologică).

În anul 2017, programul de formare inițială a prevăzut la disciplina *etică și organizare judiciară* un număr de 28 ore de formare în anul I, respectiv 5 ore de formare în anul al II-lea. La acestea s-au adăugat 5 ore de formare alocate anului I, respectiv 5 ore de formare alocate anului II, în cadrul cărora s-au desfășurat exerciții practice prin intermediul cărora s-au ridicat aspecte de etică și deontologie profesională. În plus, la finalul anului I, a fost prevăzut un număr de încă 3 ore de discuții (feedback general), pe marginea unor aspecte de etică și conduită profesională.

În ceea ce privește programele de formare continuă în materia combaterii corupției și promovarea integrității din anul 2017, precizăm următoarele:

Cu privire la combaterea corupției, în cadrul Programului de formare continuă pentru anul 2017, Institutul Național al Magistraturii a organizat, în colaborare cu Direcția Generală Antifraudă Fiscală (DGAF) din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) 2 seminarii.

În perioada 3-4 aprilie 2017, Departamentul pentru Lupta Antifraudă (DLAF) a organizat, cu sprijinul Institutului Național al Magistraturii seminarul cu tema "Schimb de bune practice în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii Europene în România- abordarea penală". La seminar au participat și judecători și procurori.

Direcția Generală Anticorupție (DGA) a organizat în 2017, cu sprijinul Institutului Național al Magistraturii două seminarii în cadrul proiectului ROFSIP2016OS5A08P01 Mecanisme

eficiente pentru prevenirea și combaterea corupției în administrația publică la care au participat judecători și procurori selectați de către Institut.

În cadrul formării organizate la nivel centralizat, conform datelor transmise de către curțile de apel până la data de 30 iunie 2017, au fost organizate 2 seminarii în domeniul “Combaterea corupției/Criminalitate economico-financiară”.

În ceea ce privește promovarea integrității, în anul 2017, în perioada 26-30 iunie 2017, Institutul Național al Magistraturii a organizat, la Sovata, cea de-a XIV-a ediție a Școlii de vară cu tema “etică și deontologie”. Au participat auditori de justiție de anul II, alături de judecători și procurori.

La nivel descentralizat, în cadrul unui proiect comun coordonat de către Institutul Național al Magistraturii, în colaborare cu curțile de apel, au fost organizate în perioada martie-octombrie 2017, un număr de 23 de seminarii cu tema “etică și deontologie profesională”.

Institutul își propune, în cadrul proiectului *Justiția 2020-profesionalism și integritate, depus în cadrul Cererii de Proiecte pentru Obiectivul Specific 2.3 al Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*, organizarea a 12 seminarii cu tema Combaterea corupției, 10 seminarii cu tema Combaterea criminalității informatice, 10 seminarii și 2 conferințe în domeniul eticii și deontologiei profesionale.

4.3.5- Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

Asigurarea publicității surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și a cheltuielilor aferente

Acest obiectiv este realizat prin raportările furnizate Autorității Electorale Permanente de fiecare partid politic (33 de raportări în anul 2016 și 43 în anul 2017). În 2017, ca urmare a activității desfășurate de AEP pentru informarea privind obligațiile fiecărei formațiuni politice de a depune rapoarte referitoare la activitatea desfășurată în anul anterior raportării, a rezultat creșterea numărului de raportări furnizate instituției de partidele politice.

Măsura continuării publicării în format deschis a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale este în curs de implementare, *Hotărârea Guvernului nr. 10/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale* stabilind ca până cel târziu la data de 30 aprilie a fiecărui an partidele politice trebuie să depună la AEP raportările referitoare la activitatea desfășurată în anul anterior. Pentru anul 2017 publicarea raportului se va realiza după acest termen stabilit pentru partidele politice.

Continuarea implementării recomandărilor GRECO în materie

În data de 18 aprilie 2017 GRECO a adoptat Addendum-ul la al doilea Raport de Conformitate privind România în cadrul celei de-a treia runde de evaluare, care a vizat și transparența finanțării partidelor politice, prin care procedura de conformitate a fost declarată încheiată.

Din cele 13 recomandări inițiale, 11 au fost considerate ca implementate, iar două ca implementate parțial, ultimele fiind de altfel menționate în Planul de integritate al Autorității Electorale Permanente ca măsuri care trebuie îndeplinite în continuare, acestea fiind însă dependente de modificarea legislației primare în materie.

Dezvoltarea și utilizarea programelor informatice pentru eliminarea votului multiplu și a votului exprimat fără drept

Acest obiectiv specific este realizat prin cooperarea cu Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) în vederea dezvoltării Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV), pus în practică pentru prima dată la alegerile din anul 2016, precum și a altor aplicații informatice folosite în secțiile de votare.

SIMPV facilitează verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot, semnalează cazurile în care datele de identificare ale alegătorilor care se prezintă la vot figurează deja ca fiind înscrise în SIMPV, precum și cazurile în care persoanele care se prezintă la vot nu au drept de vot sau figurează cu interdicții de exercitare a dreptului de vot. Totodată, sistemul asigură unicitatea înscrierii în listele electorale și agregă date statistice privind prezența alegătorilor la vot.

SIMPV este compus din următoarele elemente principale:

- Sistemul informatic central - un ansamblu informatic complex compus din servere de baze de date, servere de aplicații informatice, echipamente de comunicații de date și echipamente de protecție împotriva incidentelor de securitate cibernetică,
- Aplicația informatică pentru verificarea dreptului de vot (ADV) - un program informatic care asigură preluarea datelor de identificare ale alegătorilor de către operatorii de tablete din actele de identitate și compararea acestora cu datele deja înregistrate în listele electorale permanente și în listele electorale complementare,
- Centrul de suport tehnic - centrul de comunicații prin care Serviciul de Telecomunicații Speciale furnizează asistență tehnică pentru operatorii de calculator din secțiile de votare, incluzând o componentă call center,
- infrastructura de comunicații;
- terminalele informatice din secțiile de votare.

În cadrul fiecărei secții de votare este desemnat un operator de calculator care înscrie în SIMPV, cu ajutorul unei tablete, codul numeric personal al alegătorilor, prin scanare sau manual, după caz.

În paralel cu funcționalitățile principale asigurate prin utilizarea SIMPV sunt atinse și următoarele beneficii:

- fluidizarea operațiunilor din secțiile de votare prin diminuarea timpului aferent căutării alegătorilor în listele electorale tipărite (din SIMPV s-a obținut în mod automat poziția în lista tipărită a alegătorului prezent la vot) și implicit diminuarea timpului petrecut de alegător la nivelul secției de votare;
- punerea la dispoziția tuturor președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare a unui instrument prin care au fost notificați în timp real dacă un alegător și-a exprimat dreptul de vot la altă secție de votare, pentru a fi radiat din lista electorală permanentă de la secția la care fost arondat;
- creșterea gradului de transparență prin publicarea în timp real a informațiilor privind prezența la vot și, după închiderea urnelor, a informațiilor privind rezultatele provizorii ale votării;
- creșterea nivelului de încredere a cetățenilor în proces și posibilitatea de a implementa măsuri suplimentare de securitate, respectiv filmarea operațiunilor de numărare a voturilor exprimate.

Prevederile art. 393, raportat la art. 387 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc că și tentativele de vot multiplu sau fără a avea acest drept se sancționează, motiv pentru care sistemul joacă un rol esențial în prevenirea sau identificarea și sancționarea acestor fapte.

În anul 2017, SIMPV a fost utilizat cu succes la două rânduri de alegeri locale parțiale organizate în 11 iunie și 5 noiembrie. În perspectiva organizării alegerilor din anul 2019 și a eventualelor referendumuri, au fost elaborate proiecte de acte normative privind completarea legislației primare privind referendumul, alegerile prezidențiale și europarlamentare cu prevederi referitoare la funcționarea SIMPV care se află în procedura de analiză internă.

Asigurarea resurselor necesare pentru o selecție competitivă a oficialilor electorali și dezvoltarea unui modul de pregătire specializată pentru aceștia

Acest obiectiv vizează, în primul rând, Corpul experților electorali, evidența permanentă a persoanelor care au vocația de a deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și din străinătate sau locuitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de Autoritatea Electorală Permanentă, în conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (13) din Legea nr. 208/2015 și ale Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 11/2015 privind aprobarea Metodologiei de admitere în Corpul experților electorali, cu modificările și completările ulterioare.

Condițiile de admitere a persoanelor în Corpul experților electorali asigură imparțialitatea și integritatea acestora, neapartenența la o formațiune politică, precum și condiția de a nu fi urmărit penal, trimis în judecată penală sau condamnat penal fiind cerințe obligatorii.

Autoritatea Electorală Permanentă monitorizează în mod permanent îndeplinirea acestor condiții, precum și situațiile în care experții electorali au fost sancționați contravențional în legătură cu un proces electoral. Însă, furnizarea de informații inexacte, incomplete sau cu întârziere de instituțiile care le dețin reprezintă un risc pentru evaluarea respectării cerințelor de integritate menționate.

Cu privire la evoluția cantitativă a deciziilor de admitere în Corpul experților electorali, Autoritatea Electorală Permanentă a emis, în anul 2016, 74 de decizii de admitere pentru un număr total de 61.756 de persoane (43.422 de persoane admise pe bază de aviz favorabil și 18.334 de persoane admise în urma promovării examenului de admitere), iar, în anul 2017, a emis 17 decizii de admitere pentru un număr total de 223 de persoane (92 de persoane admise pe bază de aviz favorabil și 131 de persoane admise în urma promovării examenului de admitere).

Organizarea periodică de către AEP a unor sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice

Acest obiectiv este realizat prin organizarea de evenimente și de sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice (în special a mandatarilor financiari ai competitorilor electorali). În anul 2016 au fost organizate 8 sesiuni de informare și instruire, totalizând 150 de participanți. În anul 2017, având în vedere contactul permanent dintre personalul Autorității Electorale Permanente cu atribuții în domeniu și mandatarii financiari ai competitorilor electorali, precum și faptul că aceștia, în cele mai multe cazuri, au desemnat aceeași mandatar financiar ca în anul 2016, nu s-a impus organizarea de noi evenimente și sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice, Autoritatea Electorală Permanentă informând și asistând părțile interesate la cerere. Pentru fiecare dintre cele două alegeri locale parțiale din anul 2017, a fost elaborat și diseminat competitorilor electorali *Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerile locale parțiale*.

4.3.6- Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice

Dezvoltarea unei baze de date accesibile publicului privind societățile cu condamnări definitive, precum și cu cele care nu au executat în mod corespunzător contractele atribuite în cadrul procedurilor de achiziții publice

Au fost inițiate modificări ale cadrului legal incident. La art. 166 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din

Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice este stipulat faptul că, autoritatea contractantă are obligația de a emite documente constatatoare privind îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea obligațiilor contractuale în termenele prevăzute de lege. Documentele constatatoare se publică în SEAP, după expirarea termenelor de contestare prevăzute de lege.

Realizarea controlului ex-ante al documentațiilor de atribuire, prin trecerea la o verificare selectivă a autorităților contractante în funcție de o metodologie bazată pe criterii aleatorii și de risc

Agenția Națională pentru Achiziții Publice a întreprins diverse acțiuni, care produc deja efecte pentru întregul sistem de achiziții publice. Printre acestea amintim:

- În luna martie 2017 experții Băncii Europene de Investiții (BEI) au elaborat metodologia referitoare la trecerea graduală de la controlul sistematic la controlul ex-ante pe bază de eșantion, care a fost revizuită și aprobată de către Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP).

- BEI a organizat grupuri de lucru cu personalul agenției, în cadrul cărora au fost analizate și discutate livrabilele pentru servicii intelectuale, lucrări standard, lucrări electromecanice, servicii non-intelectuale și bunuri convenționale. În prezent, se află în derulare workshop-urile pentru livrabilele echipamente IT și electronice și echipamente farmaceutice și medicale.

- Pentru a asigura continuitatea activității, fluxul actual de lucru al agenției a fost adaptat, principala schimbare constând în aplicarea unui sistem de control pe mai multe niveluri pentru verificarea documentațiilor de atribuire. Activitatea de verificare va include patru faze, respectiv: verificarea aspectelor formale ale ofertelor depuse, verificarea etapei de evaluare a propunerii tehnice, verificarea etapei de evaluare a propunerii financiare și verificarea încheierii procedurii de atribuire.

Organizarea periodică de cursuri de formare profesională multidisciplinară pentru promovarea bunelor practici naționale și internaționale în materia achizițiilor publice

A fost elaborat Ghidul privind implementarea standardelor de control intern managerial în achizițiile publice de către autoritățile contractante. Ghidul conține o serie de instrumente specifice cum ar fi: metodologii, modele, liste de verificare, etc., care se recomandă a fi aplicate pe parcursul derulării procesului de achiziție publică.

Prin intermediul proiectului *Creșterea capacității administrative a ANAP și a instituțiilor publice responsabile pentru implementarea Strategiei Naționale în domeniul achizițiilor publice*, cofinanțat de Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, s-au desfășurat 12 sesiuni de instruire pentru 310 persoane desemnate să exercite controlul financiar preventiv propriu.

Testarea, în două instituții publice, a instituției pactelor de integritate în achizițiile publice

Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI), Ministerul Culturii și Identității Naționale și Ministerul Educației Naționale au semnat fiecare câte un Memorandum de Cooperare cu Monitorul Independent reprezentat de consorțiul format din Transparency International Romania, Asociația Română pentru Transparență și Institutul pentru Politici Publice în vederea utilizării Pactelor de Integritate în cadrul a trei proiecte finanțate din fonduri europene, și anume:

- “Creșterea gradului de acoperire geografică și de înregistrare a proprietăților din zonele rurale în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară”, beneficiar ANCPI, sursa de finanțare: Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Regional (POR);
- “E-cultura: biblioteca digitală a României”, beneficiar Ministerul Culturii și Identității Naționale, sursa de finanțare: FEDR prin Programul Operațional Competitivitate (POC);
- „Sistem de management integrat al școlarității”, beneficiar Ministerul Educației Naționale, sursa de finanțare: Programul Operațional Competitivitate (POC).

Analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice și evaziune fiscală, analiză utilă pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor în interesul legii (măsură preluată din SNA 2012-2015)

PICCJ realizează anual analize privind soluțiile emise în cauzele având ca obiect infracțiunile de evaziune fiscală, corupție și folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane (unele fapte cercetate sunt comise în legătură/în contextul procedurilor de achiziție). Constatările și concluziile sunt diseminate procurorilor pentru bune practici, cunoașterea și uniformizarea practicii.

4.3.7 - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri

Continuarea demersurilor României de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE și al grupurilor de lucru relevante ale organizației, și, în special, în Grupul de lucru Anti-mită. Aceasta presupune, de asemenea, aderarea la Convenția OCDE și punerea în aplicare a acesteia (Angajament Summit Londra)

În vederea realizării proiectului de asistență tehnică privind conformitatea legislației naționale cu prevederile Convenției OCDE privind combaterea mituirii funcționarilor publici în cadrul tranzacțiilor comerciale internaționale, Ministerul Justiției a întreprins demersuri pentru conturarea cadrului legal al formalizării cooperării cu OCDE. În acest sens, au fost întreprinse în principal două acțiuni:

- Promovarea unei Hotărâri a Guvernului în vederea finanțării proiectului de asistență tehnică;
- Susținerea modificării O.G. nr. 41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte.

Pentru consolidarea cadrului de conformitate vizat de Convenția OCDE în materie, România, prin MJ și MFP a exprimat azeziunea la următoarele două Recomandări ale OCDE: Recomandarea Consiliului pentru a combate în continuare mituirea funcționarilor publici în cadrul tranzacțiilor internaționale [C(2009)159/REVI/FINAL] și Recomandarea Consiliului cu privire la măsurile fiscale necesare pentru a combate în continuare mituirea funcționarilor publici în cadrul tranzacțiilor internaționale [C(2009)64];

În cursul anului 2017, MJ a colaborat cu SGG în procesul de elaborare a proiectului de asistență în domeniul guvernancei publice, prin care să se realizeze un studiu cu privire la politicile anti-coruupție, de conformitate și a planurilor de integritate ale companiilor de stat, inclusiv din perspectiva conformității cu Ghidul de bune practici al OCDE privind controlul intern, etica și conformitatea.

Implementarea planurilor de integritate ca cerințe obligatorii pentru întreprinderile publice (Angajament Summit Londra)

Au fost elaborate și transmise Secretariatului tehnic al SNA 71 de planuri de integritate. Dintre acestea 20 au fost elaborate de către structuri subordonate UAT-urilor și 51 de structuri subordonate administrației publice centrale). Din punctul de vedere al autorității tutelare, 25 sunt în subordinea Ministerului Economiei, 12 au ca autoritatea tutelară Ministerul Energiei și 6 sunt sub autoritatea Ministerului Finanțelor Publice.

În cazul MFP, numărul de întreprinderi publice care au elaborat Planuri de integritate, aflate sub autoritatea MFP, este de 6. Planurile de integritate au fost aprobate de conducerile întreprinderilor publice aflate sub autoritatea MFP (denumite unități conform Hotărârii Guvernului nr. 34/2009). Codurile de etică au fost adoptate în cadrul tuturor unităților aflate sub autoritatea ministerului.

Sistemul de protecție a avertizorilor de integritate poate fi exemplificat la nivelul CEC Bank, care a implementat raportarea suspiciunilor de fraudă pe canale interne, cu posibilitatea protecției identității avertizorului.

Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGCIMM) a elaborat Procedura de lucru Whistleblower, care stabilește cadrul instituțional de protecție al avertizorilor de integritate.

În cadrul Companiei Naționale Loteria Română (CNLR), avertizorii de integritate au acces la rețeaua informatică a companiei pentru postarea unor sesizări/reclamații privind potențiale fapte de corupție, sub protecția anonimatului.

Managementul conflictelor de interese se realizează prin actualizarea permanentă a

reglementărilor interne referitoare la declararea și prevenirea conflictelor de interese în cadrul CEC Bank, care actualizează și raportarea suspiciunilor de fraudă.

Fondul Român de Contragarantare (FRC) utilizează Procedura operațională privind angajarea și promovarea personalului pentru a minimiza riscurile generatoare de posibile conflicte de interese. În acest sens, fiecare angajat completează o declarație care conține informații referitoare atât la eventuala posesie de părți sociale/acțiuni în cadrul unor societăți comerciale, cât și la locul în care își desfășoară activitatea soțul/soția, respectiv rude și afini până la gradul al II-lea inclusiv.

4.3.8 - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală

Monitorizarea acestui obiectiv din SNA este în sarcina MDRAP, care centralizează contribuțiile primite din partea autorităților administrației publice locale, urmând a publica un raport distinct referitor la implementarea SNA la nivelul acestora.

Identificarea, pe fiecare tip de unitate administrativ - teritorială, a procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție, pentru eliberarea certificatelor și autorizațiilor (cel puțin trei proceduri)

Cu sprijinul structurilor asociative, au fost identificate 37 de UAT-uri (comune, orașe, municipii, consilii județene) care vor colabora cu reprezentanții MDRAP în vederea identificării procedurilor administrative pentru eliberarea certificatelor și autorizațiilor care sunt vulnerabile la corupție. În acest sens se va realiza o analiză atât în cadrul legal aplicabil, a procedurilor de lucru existente la nivelul unităților administrativ - teritoriale identificate, cât și a resursei umane implicate. De asemenea, au fost elaborate și aplicate chestionare în scopul cunoașterii părerii beneficiarilor care solicită autorizații/certificate de la unitățile administrativ-teritoriale participante. În perioada următoare, se vor analiza tipurile de proceduri existente la nivelul celor 37 unități administrativ-teritoriale, modul în care se aplică, resursele umane și materialele implicate.

Implementarea metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție (autorități ale administrației publice locale) elaborată de MDRAP cel puțin la nivelul consiliilor județene și municipiilor

Prin adresele MDRAP nr. 104.504/09.11.2016, respectiv nr. 7816/30.01.2017, au fost trimise tuturor celor 3228 de UAT - uri solicitări privind operaționalizarea SNA 2016-2020, inclusiv privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților la corupție, specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere, pe baza Metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților elaborată de MDRAP. Adresele menționate au fost însoțite de modele ale documentelor solicitare, care au fost transmise în format editabil, prin e-mail, tuturor primăriilor și consiliilor județene. De asemenea, reprezentanții direcției de specialitate din cadrul MDRAP au contactat telefonic, după transmiterea fiecărei adrese, toate UAT - urile, informând cu privire la solicitările transmise și acordând sprijin/consultanță/asistență

tehnică necesară elaborării documentelor.

Ulterior centralizării tuturor raportărilor unităților administrativ teritoriale, a fost elaborat, în iulie 2017, *Raportul de monitorizare (M1) a implementării SNA 2016-2020 la nivelul administrației publice locale*. Conform acestui raport, 361 de primării și consilii județene din totalul de 3228 (ceea ce reprezintă un grad de raportare de 11,18%) au identificat riscuri și vulnerabilități la corupție, precum și măsuri de remediere. În scopul monitorizării implementării SNA la nivelul APL în anul 2017, a fost transmisă adresa MDRAP cu nr. 24036/01.03.2019. La momentul elaborării prezentului document, activitatea de centralizare a raportărilor UAT-urilor este în plină desfășurare, la fel ca și cea de acordare de asistență tehnică de către responsabilii MDRAP, reprezentanților administrației publice locale. După finalizarea acestei etape, va fi elaborat un nou Raport de monitorizare (M2) a implementării SNA 2016-2020 la nivelul administrației publice locale pentru anul 2017.

Realizarea unor proiecte/activități în comun cu participarea autorităților publice locale și a reprezentanților societății civile, având ca obiectiv prevenirea corupției, promovarea eticii și integrității

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice implementează, începând cu luna iunie 2017, în parteneriat cu Asociația pentru Implementarea democrației, proiectul “Consolidarea sistemelor de integritate -cea mai bună strategie de Prevenire a corupției în administrația publică”, cod SIPOCA 61, finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă. Obiectivele specific ale proiectului sunt:

- Creșterea capacității administrative a MDRAP de a coordona procesul de monitorizare și evaluare a progreselor înregistrate în implementarea măsurilor anticorupție;
- Creșterea gradului de implementare a măsurilor de prevenire a corupției și a indicatorilor de evaluare la nivelul MDRAP, al structurilor din subordine/sub autoritatea și la nivelul autorităților administrației publice locale;
- Creșterea gradului de conștientizare a corupției atât în rândul cetățenilor cât și al personalului din administrația publică centrală și locală;
- Îmbunătățirea cunoștințelor și a competențelor personalului din MDRAP, al structurilor din subordinea/sub autoritatea și la nivelul autorităților administrației publice locale în ceea ce privește prevenirea corupției.

Activitățile proiectului destinate prevenirii corupției și promovării eticii și integrității la nivelul administrației publice locale sunt organizate în colaborare cu reprezentanții acestora, precum și cu cei ai structurilor asociative.

4.4 - CREȘTEREA GRADULUI DE CUNOAȘTERE ȘI ÎNȚELEGERE A STANDARDELOR DE INTEGRITATE DE CĂTRE ANGAJAȚI ȘI BENEFICIARII SERVICIILOR PUBLICE

4.4.1- Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local

Una dintre activitățile care fac obiectul contractului finanțat din fonduri POCA, semnat de MJ, intitulat „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție” este organizarea unor sesiuni de formare profesională pentru personalul administrației publice și accesarea de pe platforma e-learning a Ministerului Justiției a materialelor de formare profesională elaborate în cadrul sesiunilor de formare. O activitate similară vizează personalul MJ și al instituțiilor subordonate acestuia.

La nivelul Direcției Generale Anticorupție, în anul 2017, s-a realizat Studiul *Evaluarea activității de prevenire a corupției desfășurate la nivelul Ministerului Afacerilor Interne în perioada 2012 - 2016*.

La nivelul unităților Jandarmeriei Române, activitatea s-a executat, prin prelucrarea în adunările cu personalul unităților a tuturor cazurilor de corupție semnalate în rândul personalului MAI, postarea pe paginile de web a unităților a informațiilor de interes public și actualizarea periodică a acestora, desfășurarea activităților de cunoaștere a personalului privind preocupările acestora în afara serviciului, familie, societate, medii frecventate, cercuri de relaționare, care ar putea influența negativ persoana și comportamentul acesteia, nivelul de îndatorare la instituții bancare și potențialul de rambursare, activitatea de asigurare materială privind creșterea și educarea copiilor, implicarea în activități incompatibile cu calitatea de militar sau lucrător în cadrul MAI care ar aduce prejudicii unității, asigurarea transparenței decizionale și liberului acces al cetățenilor la informațiile de interes public.

Pentru creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul ministerului și în cursul anului 2017, DGA a derulat Proiectul pilot „*Etică organizațională și integritate în MAI*” cu două componente: *Etică și integritate organizațională și Elemente de management etic în procesul integrării profesionale*, proiect la care Jandarmeria Română a participat cu un număr de 60 de cadre (ofițeri și subofițeri).

În anul 2017, ofițerii de prevenire au desfășurat 3.877 activități de informare și instruire anticorupție, la care au participat 58.115 angajați ai MAI, 11.112 cu funcții de conducere și 47.003 cu funcții de execuție.

În anul 2017, Corpul de Control al Ministrului a organizat la Institutul de Studii pentru Ordine Publică, cursuri de perfecționare în domeniul „Management aplicat al structurilor de control intern” și o convocare de specialitate cu toți conducătorii structurilor de control din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În cadrul Curții de Conturi, module cu tematica „etică și integritate” au fost introduse în cadrul sesiunilor și seminarelor de pregătire profesională, potrivit Programului anual de pregătire profesională aprobat de Plen.

Pe lângă sesiunile cuprinse în Programul anual de pregătire profesională care sunt programate să se desfășoare în centrele de pregătire proprii, cu formatori interni sau externi, directorii structurilor de specialitate centrale și teritoriale organizează în cadrul zilelor de pregătire la sediu, cel puțin o dată pe semestru, instruirii cu tematica de etică și integritate la care au participat auditorii publici externi din subordine.

În anul 2017, în cadrul sesiunilor de formare profesională organizate de CCR cu tema „Evaluarea sistemului de control intern în entitățile publice. Evaluarea riscurilor. Standarde de audit”, cu durata de o săptămână, în prima zi a fiecărei sesiuni, formatorul a susținut un modul cu tema: „etică și integritate” (conflictul de interese, incompatibilitățile, consilierea etică, avertizorii în interes public etc.). La acest modul au fost instruiți în total 77 directori și directori adjuncți din cadrul camerelor de conturi. Gradul de cunoaștere și însușire de către participanți a acestui modul a fost apreciat ca foarte ridicat.

Directorii participanți la cursuri au primit recomandarea de a prezenta și dezbate cu personalul din subordine aspectele de etică și integritate de care au luat cunoștință în cadrul sesiunii de pregătire.

În anul 2017, în cadrul a două reuniuni de lucru organizate la nivelul Autorității de Audit, la care au participat 199 de persoane, au fost prezentate și dezbătute obligațiile auditorilor publici externi în ceea ce privește etica, integritatea, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregularităților.

De asemenea, în cadrul ședințelor săptămânale de management sunt monitorizate toate situațiile potențiale care pot conduce la nerespectarea reglementărilor ce vizează incompatibilitățile și conflictul de interese, nefiind înregistrate până la data raportării cazuri neconforme.

Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la impactul fenomenului corupției

Printre activitățile Proiectului „*Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție*”, finanțat prin programul POCA, se numără și organizarea și derularea unei campanii de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educației anticorupție în rândul personalului din instituțiile și autoritățile publice centrale și al cetățenilor.

În ceea ce privește derularea unor campanii de mediatizare a drepturilor cetățenilor în raport cu Autoritatea Națională pentru Cetățenie și a mecanismelor pe care aceștia le au la dispoziție în vederea semnalării corupției, ANC a afișat pe site-ul instituției serviciul Liniei

TelVerde Anticorupție: 0800.800.148. De asemenea, se are în vedere ca în cursul acestui an, respectiv trimestrul 3, să se demareze procedura de achiziție, în limita bugetului și a resurselor financiare, a unui număr de 10.000 de pliante informative, care vor conține informații despre procedura de redobândire/acordare a cetățeniei române, alături de informații privitoare la mecanismele pe care solicitanții le au la dispoziție în vederea semnalării faptelor de corupție.

În programa de învățământ pentru anul universitar 2016 - 2017 a Academiei de Poliție A.I Cuza a fost introdusă o nouă disciplină de studiu „*Integritate și prevenirea corupției*”, destinată studenților din anul I ai Facultăților de Poliție, Poliție de Frontieră și Jandarmi.

Începând cu anul universitar 2017 - 2018, disciplina a fost introdusă și la Facultatea de Științe Juridice și Administrative. În cadrul acestei discipline, pe parcursul anului 2017, DGA a susținut un număr de trei teme, organizate în 3 activități de predare, cât și în 12 seminarii la care au participat 959 studenți.

La Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” au fost realizate mese rotunde și 3 workshop-uri cu DGA (2) și ANI (1); toți studenții Academiei, conform Planului de învățământ, au discipline privind crearea unei culturi anticorupție: integritatea și prevenirea corupției; etica și deontologia profesională.

S-au continuat modulele de pregătire a studenților, desfășurate de către ofițeri din cadrul DGA. De asemenea a fost efectuată o activitate de informarea anticorupție de către ofițerii DGA cu ocazia admiterii în Academie.

Au fost desfășurate campanii/acțiuni de prevenire a corupției în rândul cetățenilor pentru conștientizarea cauzelor și consecințelor implicării în fapte de corupție, și anume: „Împreună demolăm corupția”, „#2 Atitudine Anticorupție”, „Împreună învingem corupția”, „Circulați pe linia anticorupție”, „Școala Altfel” și „Lideri pentru Integritate”.

4.5 - CONSOLIDAREA PERFORMANȚEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI PRIN MIJLOACE PENALE ȘI ADMINISTRATIVE

4.5.1 - Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4 din MCV

Continuarea efectuării de investigații profesionale și imparțiale în cazurile de competența DNA (măsură preluată din SNA 2012-2015)

În cursul anului 2017, activitatea DNA a înregistrat următorii parametri statistici:

- Nr. cauze de soluționat: 11.234
- Nr. dosare nou înregistrate: 3668
- Nr. dosare soluționate: 5.156
- Nr. persoane trimise în judecată: 997

Dintre persoanele trimise în judecată, menționăm, cu titlu de exemplu: 12 demnitari (3 miniștri din care unul în 2 dosare, 6 deputați, 1 senator, 1 președinte Camera Deputaților - Parlamentul României, 1 secretar general minister), 1 secretar general adjunct minister, 6 magistrați (3 judecători și 3 procurori), 49 primari, 3 președinți de consiliu județean, 9 viceprimari. Au fost trimiși în judecată un număr total de 313 funcționari publici.

- Nr. hotărâri definitive de condamnare: 315
- Nr. persoane condamnate definitiv: 708
- Nr. hotărâri definitive de achitare: 50
- Nr. persoane achitate definitiv: 122

Dintre persoanele condamnate definitiv, menționăm, cu titlu de exemplu: 3 deputați, 1 senator, 1 secretar de stat, 1 fost președinte ANAF, 2 președinți de consiliu județean, 3 vicepreședinți de consiliu județean, 5 judecători, 3 procurori (dintre care 2 prim-procurori), 28 de primari, 5 viceprimari.

Crearea unei unități logistice de sprijin tehnic al activității procurorilor anticorupție, prin dezvoltarea actualului Serviciu Tehnic, ca o consecință a Deciziei Curții Constituționale nr. 51/16.02.2016

Asigurarea resurselor financiare pentru funcționarea în conformitate cu cerințele legale a unității logistice de sprijin tehnic al activității procurorilor anticorupție

A fost majorată schema de personal a Serviciului Tehnic și au fost angajați suplimentar 12 ofițeri de poliție judiciară. De asemenea au fost accesate fonduri externe nerambursabile în cuantum mai mare decât în anii precedenți în cadrul unui proiect finanțat de Comisia Europeană, în vederea achiziționării de resurse logistice suplimentare destinate Serviciului Tehnic.

Dezvoltarea la nivelul DNA a unui compartiment de analiză a datelor privind infracțiunile de corupție aflate în competența Direcției

Compartimentul a devenit operațional anul trecut. În conformitate cu art.1 alin.(1) din Ordinul nr.97 din 05.07.2017 emis de procurorul șef al DNA, principalele atribuții ale Compartimentului de analiză a datelor privind corupția sunt:

- a) Analizează și descrie fenomenul corupției în România, pe baza datelor rezultate din dosarele aflate în competența DNA, urmărind identificarea condițiilor care influențează nivelul și dinamica faptelor de corupție, precum și descrierea mecanismelor psiho-sociale implicate;
- b) Efectuează studii și analize, folosind ansamblul metodelor și tehnicilor psiho-sociologice, pentru identificarea tipologiilor infracționale și vulnerabilităților la corupție în diferite sectoare socio-economice, așa cum sunt relevate de dosarele soluționate de DNA;

- c) Proiectează și analizează cercetări privind percepția populației asupra DNA, asupra fenomenului corupției în România, a factorilor care influențează această percepție și a mecanismelor psiho-sociale și juridice implicate.

Transmiterea de către instanțele de judecată în format electronic a hotărârilor de judecată definitive pronunțate în dosarele de competența DNA și publicarea acestora pe site-ul DNA, cu respectarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Direcția Națională Anticorupție continuă publicarea hotărârilor de judecată definitive pronunțate în dosarele de competența DNA pe pagina de internet a instituției.

Adoptarea de măsuri manageriale pentru judecarea într-un termen rezonabil a dosarelor de mare corupție la nivelul tuturor instanțelor de judecată competente (ÎCCJ, CSM, Inspekția Judiciară)

În proiectul Planului de integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul Autorității Judecătorești au fost stabilite mai multe măsuri/remedii care contribuie la îndeplinirea acțiunii anterior menționate, prin raportare la riscurile nr. 2.1 Lipsa cerinței imperative referitoare la planurile manageriale aferente fiecărei funcții de conducere de abordare a problematicii corupției, corelat cu riscul nesancționării lipsei de îndeplinire a acestei cerințe (Recomandarea GRECO, runda IV, par.114), nr. 2.2. Lipsa unui mecanism pragmatic de evaluare a sistemului de prevenire a corupției și nr. 7.1. Supraaglomerarea unor instanțe și parchete și existența unor dezechilibre în ceea ce privește volumul de activitate.

Măsura urmează a fi implementată după aprobarea Planului de integritate de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

4.5.2- Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate (BM2 din MCV)

Adoptarea legislației necesare și asigurarea resurselor adecvate pentru mecanismul de control ex-ante care urmează să fie pus în aplicare de către ANI pentru procedurile de achiziții publice (Recomandare MCV/Angajament Summit Londra)

Sistemul informatic PREVENT a devenit operațional în luna iunie 2017, atât pentru fondurile naționale cât și pentru cele europene, potrivit Legii nr.184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică.

Din iunie 2017 și până în decembrie 2017, un număr de 8.896 de proceduri de achiziție publică cu o valoare totală de 24,7 miliarde lei (aprox. 5,3 miliarde euro) au fost analizate. Dintre aceste proceduri, 4% se referă la contracte finanțate din fonduri

europene. Totodată ă treime dintre aceste proceduri conțin un număr total de 36.568 contracte subsecvente (loturi).

PREVENT a emis în această perioadă 8 avertismente de integritate în ceea ce privește posibile încălcări ale legislației privind conflictul de interese în achizițiile publice. Valoarea totală a contractelor pentru care sistemul PREVENT a emis cele 8 avertismente de integritate (pentru potențiale conflicte de interese) se ridică la suma de 10 milioane lei (aprox.2,1 milioane euro).Astfel, în 7 dintre 8 cazuri notificate de sistem, conducătorii autorităților contractante au eliminat cauzele care au generat potențiale conflicte de interese, iar într-un singur caz conducătorul autorității contractante nu a eliminat cauzele conflictului de interese, fapt ce a atras declanșarea procedurii de evaluare de către ANI.

În 28 de situații, ANI a notificat Agenția Națională pentru Achiziții publice (ANAP) pentru posibile nereguli în procedurile de achiziție publică, rezultate în urma activității de analiză a PREVENT.

În analiza PREVENT au fost luate în considerare 1.430 de autorități contractante, 8.568 de operatori economici și 132.485 de persoane, reprezentanți ai instituțiilor publice și ai ofertanților

Adoptarea de măsuri pentru (i) a clarifica implicațiile pentru membrii Parlamentului ale prevederilor existente în materia conflictelor de interese indiferent dacă un astfel de conflict poate fi pus în lumină și de către declarațiile de avere și de interese și (ii) a extinde definiția dincolo de interesele financiare personale și (iii) a introduce o cerință de dezvăluire ad-hoc atunci când un conflict între anumite interese private ale unui membru al Parlamentului poate apărea în raport cu o chestiune aflată în lucru în procedurile parlamentare -în plen sau în comisii -sau în altă activitate legată de mandatul acestuia

Pe parcursul anului 2017, au fost transmise 30 de clarificări pentru parlamentarii care au cerut puncte de vedere.

În vederea creșterii nivelului de prevenție și conștientizare în raport cu alegerile locale și parlamentare ce au avut loc în anul 2016, ANI a identificat un set de măsuri care să cuprindă recomandările adresate în contextul MCV, GRECO, etc. Îndeplinirea măsurilor s-a realizat într-o manieră integrată, cu participarea mai multor compartimente relevante din cadrul Agenției, precum și în baza suportului tehnic extern.

Astfel, Agenția Națională de Integritate a adoptat o serie de măsuri și obiective, precum:

- ✓ Punct unic pentru declarațiile de avere și de interese depuse de candidați - declarațiile de avere și de interese au fost colectate, procesate și publicate într-o secțiune distinctă pe site-ul Agenției. Astfel, au fost publicate aproximativ 520.000 declarații ale candidaților la alegerile locale și aproximativ 11.490 declarații ale candidaților la alegerile parlamentare;
- ✓ Studiu cu privire la erorile recurente / încălcări recurente ale legislației în materia incidentelor de integritate în cazul aleșilor locali și al parlamentarilor -

Studiul a fost împărțit în mai multe componente, fiind cuprinse cele mai întâlnite cazuri de incompatibilități și conflicte de interese, alături de articolele de lege invocate;

- ✓ Punct special de contact pentru eficientizarea comunicării cu candidații - Au fost desemnați inspectori de integritate care au răspuns la o linie telefonică specială, oferind asistență de specialitate candidaților la alegerile locale cu privire la regimul juridic al completării declarațiilor de avere și de interese, al incompatibilităților și al conflictelor de interese. În plus, a fost pusă la dispoziție o adresă unică de e-mail, unde persoane și entități au transmis plângeri, solicitări de puncte de vedere privind regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese, sau privind completarea declarațiilor de avere și de interese;
- ✓ Ghidurile privind incompatibilitățile și conflictele de interese / completarea declarațiilor de avere și de interese - *A.N.I. a actualizat ghidurile disponibile pe pagina de Internet a instituției*

Toate aceste măsuri au fost grupate în secțiuni distincte pe site-ul ANI, cuprinzând toate informațiile relevante cu privire la obligațiile pe care le au candidații la alegerile locale/ parlamentare / referințe legislative / declarații de avere /și de interese / ghiduri, etc. În același timp, ANI a organizat întâlniri cu reprezentanții administrațiilor regionale, în vederea asigurării unui proces electoral corect, prin identificarea și prevenirea timpurie a posibilelor încălcări ale legii.

În contextul alegerilor locale, cu ajutorul Ministerului Afacerilor Interne, ANI a organizat o videoconferință cu toți prefecții din teritoriu, ce a avut ca scop optimizarea procesului de completare și depunere a declarațiilor de avere și de interese, dar și diseminarea informațiilor utile cu privire la îmbunătățirea fluxului de transmitere către ANI a declarațiilor de avere și de interese.

În plus, cu ajutorul Autorității Electorale Permanente și al Biroului Electoral Central, ANI a diseminat informații către toate categoriile de entități implicate în procesul electoral, precum și către partidele politice legal înființate. În acest sens, au fost transmise către autoritățile sus menționate, atât *Formularele electronice ale declarațiilor de avere și de interese*, *Ghidul de completare a declarațiilor de avere și interese*, *Ghidul privind incompatibilitățile și conflictele de interese*, cât și lista persoanelor aflate sub interdicția de a ocupa o funcție sau o demnitate publică pentru o perioadă de 3 ani.

Realizarea unei evaluări adecvate a regulilor privind incompatibilitățile, mai ales a coerenței și asigurării respectării acestora în practică, pentru a identifica rațiunile lipsei percepute de eficiență, și operarea schimbărilor necesare; (ii) identificarea modalităților pentru a accelera și asigura respectarea hotărârilor judecătorești în materia incompatibilităților

Studiul intern al Agenției Naționale de Integritate, referitor la incompatibilitățile și conflictele de interese în rândul membrilor Parlamentului a fost realizat la mijloc anului

2017. Concluziile acestui studiu arată faptul că ANI desfășoară în mod constant un *follow-up* asupra cazurilor finalizate și asupra solicitărilor privind aplicarea sancțiunilor disciplinare, în cazurile rămase definitive și irevocabile, care se află încă pe rolul Parlamentului. Au existat cazuri în care Parlamentul a aplicat sancțiuni disciplinare conform termenelor legale, dar și cazuri în care Parlamentul a întârziat aplicarea prevederilor legale în ceea ce privește cazurile rămase definitive și irevocabile. În acest cazuri, ANI a atras atenția în mod constant la neaplicarea sancțiunilor dispuse (ex: demiterea din funcția publică).

Referitor la accelerarea și asigurarea respectării hotărârilor judecătorești în ceea ce privește incompatibilitățile, toate deciziile definitive (incluzându-le și pe cele ale deputaților și senatorilor), sunt analizate și integrate în rapoartele de evaluare. Prin urmare, rapoartele conțin jurisprudența relevantă cu privire la natura incidentului de integritate.

Luarea în considerare (i) a creșterii în continuare a capacității de procesare a datelor Agenției Naționale de Integritate; (ii) consolidarea abordării proactive a Agenției în monitorizarea declarațiilor de avere și de interese

În luna septembrie 2016, Agenția Națională de Integritate a încheiat un protocol de colaborare cu Institutul pentru Politici Publice, privind implementarea Proiectului „*Joint Task Mechanism on Mapping Risk Areas in Conflict of Interest in Romania*” (*Identificarea timpurie și prevenirea conflictelor de interese în administrația publică locală*). Obiectivul principal al proiectului a fost acela de a aduce o nouă abordare în lupta anticorupție în România, prin comutarea atenției de la sancționarea penală ex-post a faptelor de corupție către întărirea capacității administrative a sistemului de integritate, în vederea identificării timpurie a ariilor de risc și prevenire a conflictelor de interese, ținând totodată cele mai vulnerabile domenii, precum achizițiile publice. Proiectul este finanțat de Swiss Intermediate Body și se desfășoară pe o perioadă de 18 luni.

Scopul dezvoltării acestei metodologii constă în identificarea procedurilor de achiziții publice care prezintă un risc crescut de conflicte de interese desfășurate în administrația publică locală. Pornind de la observarea acestora și efectuarea unei verificări preliminare, pot fi identificate persoane aflate în conflict de interese.

În acest context, în data de 22 mai 2017, Agenția Națională de Integritate și Institutul pentru Politici Publice (IPP) au organizat o dezbatere prilejuită de lansarea sondajului național *Percepțiile și atitudinile populației privind conflictul de interese la nivel central și local, în România* - primul sondaj de opinie național privind percepțiile românilor asupra conflictelor de interese, realizat în cadrul proiectului *Identificarea timpurie și prevenirea conflictelor de interese în administrația publică locală*, implementat prin Programul de Cooperare Elvețiano-Român.

Evenimentul s-a bucurat de participarea reprezentanților Comisiilor juridice din Parlamentul României, ai mediului diplomatic și ai administrației publice centrale și locale.

Astfel, în perioada 13 octombrie - 28 noiembrie 2017, au fost organizate dezbateri regionale la Brașov, Iași, Brăila, Sibiu, Cluj-Napoca, Craiova, Timișoara.

Sesiuni de instruire privind optimizarea procesului de completare a declarațiilor de avere și de interese electronice

În perioada 24 - 26 mai 2017, ANI a organizat mai multe sesiuni de instruire dedicate optimizării procesului de completare a declarațiilor de avere și de interese prin utilizarea formularelor electronice online și offline.

Cu acest prilej, aproximativ 300 de persoane au fost instruite în ceea ce privește optimizarea procesului de completare a declarațiilor de avere și de interese.

4.5.3- Consolidarea mecanismelor de control administrativ

Reglementarea unitară a funcției de control administrativ din autoritățile publice și întreprinderi publice, inclusiv prin consolidarea autonomiei operaționale a structurilor de control intern și alocarea resurselor adecvate

Corpul de control al primului-ministru a prevăzut ca activitate „*Elaborarea unei propuneri de politică publică privind reglementarea unitară a funcționării corpurilor de control de la nivel central și a unui ghid de bune practici*” având ca rezultat așteptat „un proiect de politică publică privind reglementarea unitară a funcției de control administrativ din cadrul autorităților publice centrale și a unui manual/ghid care va cuprinde mecanismele eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției”. La momentul întocmirii acestui raport, cererea de finanțare depusă se află în procedura de evaluare.

Valorificarea rezultatelor activității Curții de Conturi și ale structurilor de control intern prin sesizarea organelor judiciare competente

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale: Direcția generală de control antifraudă și inspecții (DGCAI) din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale a transmis 23 de sesizări organelor judiciare în anul 2017.

Ministerul Justiției: În urma evaluării sesizărilor/memoriilor adresate conducerii MJ și repartizate spre competență soluționare Corpului de control al ministrului justiției, au fost înaintate către organele de urmărire penală un număr de 14 astfel de sesizări, avându-se în vedere dispozițiile art. 76 lit. m) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin OMJ nr. 120/C/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Ministerul Afacerilor Interne: Direcția Generală Anticorupție a transmis un număr de 22 sesizări organelor judiciare. Corpul de Control al Ministerului a formulat 111 sesizări ale unităților de Parchet competente, (din care 103 sesizări ca urmare a activităților de

verificare a petițiilor și 8 sesizări din oficiu efectuate de către polițiștii din cadrul Corpului de Control al Ministrului, care au calitatea de organ de cercetare al poliției judiciare).

La nivelul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” - au fost transmise organelor judiciare competente două sesizări în acest sens.

La nivelul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră s-a înregistrat o sesizare transmisă organelor judiciare și a avut loc o activitate de formare profesională a structurilor de control.

Ministerul Transporturilor: În anul 2017 au fost efectuate 31 de acțiuni de control în urma cărora au fost transmise 9 sesizări organelor judiciare competente.

Prioritizarea acțiunilor de control prin creșterea ponderii acestora în zone expuse la corupție, precum educația, sănătatea, transporturile, întreprinderile publice

Corpul de control al primului-ministru a finalizat/are în desfășurare un număr de 34 acțiuni de control/documentare care au vizat zonele expuse la corupție dintr-un total de 66 de acțiuni de control finalizate/aflate în desfășurare, reprezentând un procent de 51,5% din activitatea desfășurată.

În perioada 2017 - ianuarie 2018, la nivelul Corpului de control al primului-ministru au fost finalizate sau se află în curs de desfășurare, acțiuni de control/documentare în zonele expuse la corupție, după cum urmează:

-În domeniul sănătății au fost finalizate 6 acțiuni de control/documentare care au vizat, atât activitatea unor entități publice care își desfășoară activitatea în domeniul sănătății, cât și companii de stat care activează în acest domeniu. Pe lângă acțiunile de control/documentare finalizate, la nivelul Corpului de control al primului-ministru se află în desfășurare și un număr de 2 acțiuni care vizează domeniul sănătății.

-În domeniul transporturilor au fost finalizate 4 acțiuni de control/documentare care au vizat, atât activitatea Ministerului transporturilor, cât și companiile de stat care activează în domeniul transporturilor. Pe lângă acțiunile de control/documentare finalizate, la nivelul Corpului de control al primului-ministru se află în desfășurare și un număr de 5 acțiuni care vizează domeniul transporturilor.

-În ceea ce privește întreprinderile publice/companiile de stat altele decât cele care activează în domeniul sănătății și cel al transporturilor, la nivelul Corpului de control al primului-ministru au fost finalizate 6 acțiuni de control/documentare, iar la momentul actual se află în desfășurare un număr de 11 acțiuni de control/documentare.

Totodată, în anul 2017 au fost efectuate un număr de 46 de controale la unități de învățământ preuniversitar și universitar sau la alte instituții aflate în coordonarea/subordonarea MEN. Dintre acestea, un număr de 10 controale au fost dispuse în zone expuse la corupție.

Utilizarea la nivelul instituțiilor publice a infrastructurii dezvoltate în cadrul sistemului național de raportare potrivit prevederilor O.U.G. nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele naționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Potrivit MFP, indicatorii specifici au înregistrat următoarele valori la sfârșitul anului 2017:

- Numărul de instituții publice care utilizează sistemul național de raportare FOREXEBUG este 13.649.
- Pentru nerespectarea prevederilor legale privind sistemul național de raportare, în cursul anului 2017 au fost aplicate 3 avertismente de structura competentă din cadrul ministerului.

Publicarea pe site-ul fiecărei autorități de control a listei integrale de amenzi sau a altor măsuri administrative aplicate

Ministerul Turismului a asigurat publicarea și actualizarea măsurilor administrative aplicate în urma controalelor efectuate de structura cu atribuții de control a activităților din turism și industria de agrement, respectiv lista “Agențiilor de turism cu licența retrasă în anul 2017” precum și lista “Structurilor de cazare a căror certificat de clasificare a fost retras în anul 2017”.

4.5.4- Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii judiciare Elaborarea și susținerea în Parlament a proiectului de act normativ pentru transpunerea Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană

Ministerul Justiției a elaborat un Proiect de lege în vederea transunerii în legislația națională a Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană. Proiectul (Lege pentru modificarea unor acte normative în domeniul penal în vederea transunerii unor Directive ale Uniunii Europene) a fost trimis pentru raport la comisiile permanente ale Camerei Deputaților.

Dezvoltarea aplicațiilor Oficiului Național al Registrului Comerțului, astfel încât informațiile privind beneficiarul real să fie puse la dispoziția instituțiilor abilitate să aplice legea, precum și asigurarea unui mandat legal pentru schimb de astfel de informații la nivel internațional, între rețelele de practicieni relevante (Angajament Summit Londra

În proiectul de lege, elaborat de SGG/ONPCSB și MJ, care va transpune în dreptul intern prevederile Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai

2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, au fost introduse texte privind identificarea beneficiarului real; potrivit proiectului de lege, ONRC va avea la dispoziție un termen de 120 zile de la intrarea în vigoare a legii, pentru înființarea registrului beneficiarilor reali.

Asigurarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate cu resursele și independența necesare pentru a putea deveni pe deplin operațională și pentru a câștiga un rol determinant în identificarea și recuperarea activelor (Angajament Summit Londra)

Prin raportare la indicatorii de rezultat prevăzuți în Planul de integritate, există următoarele date:

- sediul și resursele materiale au fost alocate;
- dintr-un total de 50 de posturi prevăzute, sunt finanțate 35 și ocupate 26.

În vederea ocupării posturilor vacante, ANABI a luat măsuri organizatorice pentru organizarea selecției competitive pentru personalul de specialitate juridică, funcționari publici și personalul contractual. Astfel, Agenția a organizat pe parcursul anului 2017 mai multe proceduri competitive de selecție a personalului propriu, însă posturile vacante nu au putut fi ocupate integral.

De asemenea, având în vedere specificul activității Agenției și nevoia unui nivel ridicat de experiență și specializare pentru personalul inițial, au fost făcute demersuri în vederea detașării pe posturile de inspector de urmărire și administrare bunuri de personal din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Finanțelor Publice și Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Hotărârea Guvernului nr. 358/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, a organigramei, a parcului auto și a modului de utilizare a acestuia, precum și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției a fost modificată în sensul schimbării sediului Agenției. Astfel, începând cu luna octombrie 2017, Agenția funcționează în sediul din Bulevardul Regina Elisabeta nr. 3, etajele 3 și 5, Sector 3, București.

Returnarea produselor infracționalității către societate, prin reutilizarea socială și publică (Angajament OGP/Summit Londra)

Cu privire la această măsură, stabilită în sarcina Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI), există următoarele date:

- Nr. bunuri reutilizate social - 0

- Nr. bunuri reutilizate public - 1
- Categoriile de bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale - 0
- Categoriile de bunuri imobile date în folosință gratuită asociațiilor și fundațiilor, precum și Academiei române și academiilor de ramură - 0
- Categoriile de bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național - 1
- Sumele rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile și alocate conform art. 37 din Legea nr. 318/2015 - 20.536.268 lei.

Astfel, pe parcursul anului 2017, în vederea exercitării atribuțiilor referitoare la reutilizarea bunurilor imobile intrate în proprietatea privată a statului prin confiscare, ANABI a procedat la publicarea pe site a unui număr de 58 imobile.

În vederea asigurării transparenței procesului de reutilizare a bunurilor imobile, în interes social, Agenția publică la secțiuni distincte toate imobilele care îndeplinesc condițiile legale pentru a face obiectul unei cereri de reutilizare în interes public sau social. Astfel, la secțiunile dedicate se ține evidența termenului de 45 de zile prevăzut în Legea nr. 216/2016 privind stabilirea destinației unor bunuri imobile confiscate, modalitatea de soluționare a eventualelor cereri, precum și, după caz, reluarea procedurii de valorificare de către ANAF.

Astfel, cu privire la atribuțiile de reutilizare prevăzute de art. 34, art. 35 din Legea nr. 318/2015, precum și de dispozițiile Legii nr. 216/2016, în anul 2017, Agenția a fost sesizată cu un număr total de 17 cereri de reutilizare, dintre care doar 3 vizau bunuri individualizate. Din cele trei cereri, două au fost respinse, iar una admisă. Cu privire la cererea admisă, ANABI a demarat procedurile de reutilizare publică a unui imobil confiscat prin propunerea inițierii de către Ministerul Finanțelor Publice a unei hotărâri de Guvern privind transmiterea cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea unei instituții publice (ANAF), în scopul utilizării ca sediu secundar. Bunul imobil a fost evaluat la 3.962.103 lei.

Anul 2016 a reprezentat primul an în care a fost realizată repartizarea sumelor încasate din valorificarea bunurilor confiscate în materie penală de către Agenția Națională de Administrare Fiscală. Astfel, repartizarea sumelor încasate în **2016** s-a făcut astfel:

- Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice-20%-4.107.253,6 lei
- Ministerul Sănătății - 20 %-4.107.253,6 lei
- Ministerul Afacerilor Interne -15 %- 3.080.440,2 lei
- Ministerul Public - 15 %- 3.080.440,2 lei
- Ministerul Justiției - 15 %- 3.080.440,2 lei

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- ANABI pentru asociații și fundații cu obiect de activitate în domeniul social și pentru academii de ramură înființate în baza unei legi speciale-15 %-3.080.440,2 lei

Așa cum rezultă din comunicările transmise Agenției, utilizarea sumelor de bani alocate conform prevederilor menționate s-a realizat astfel:

- Ministerul Educației Naționale - sumele de bani nu au fost utilizate;
- Ministerul Sănătății - sumele de bani nu au fost utilizate;
- Ministerul Afacerilor Interne:
 - Inspectoratul General de Aviație al MAI (IGAv) a cheltuit cu mentenanța aeronavelor din dotare, care au desfășurat misiuni de zbor de supraveghere a frontierei și a circulației pe drumurile publice, suma de 2.158.970,64 lei;
 - Direcția Generală Management Operațional (DGMO) a achiziționat un nou sistem de afișare video de tip videowall, suma cheltuită, fiind de 918.643,11 lei;
 - Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANÎTP) a desfășurat activități de prevenire pe linia traficului de persoane, în acest sens fiind cheltuită, suma de 2.826,25 lei.
- Ministerul Public - Achiziționarea în regim de urgență a echipamentelor tehnice specifice necesare biroului tehnic și criminalistică din cadrul DIICOT pentru organizarea și desfășurarea misiunilor operative, precum și pentru constatarea infracțiunilor flagrante în dosarele penale instrumentate la nivelul acestei instituții; Plățile efectuate în vederea realizării acestei achiziții au fost în cuantum de 936.724,03 lei;
- Ministerul Justiției - sumele de bani au fost alocate la obiectivul de investiții „Palatul de Justiție Prahova”; plățile efectuate în vederea realizării acestei investiții au fost în cuantum de 2.958.000 lei;
- ANABI - pentru asociații și fundații cu obiect de activitate în domeniul social și pentru academii de ramură înființate în baza unei legi speciale - sumele de bani prevăzute nu au fost distribuite.

Continuarea bunei utilizări a resurselor disponibile ale rețelelor internaționale de practicieni, cum ar fi Platforma ARO a UE, CARIN și, de asemenea, cooperarea cu partenerii în cazurile internaționale de corupție și de alte infracțiuni grave

Pe parcursul anului 2017, au fost primite 185 de cereri de informații externe, ceea ce reprezintă o creștere cu 11% față de anul 2016, când au fost primite 158 de cereri externe. Cele mai dese schimburi de date și informații se derulează cu Franța, Marea Britanie, Belgia, Germania, Austria și Suedia. Infracțiunile cel mai frecvent întâlnite sunt:

spălarea de bani, participarea la un grup infracțional organizat, trafic de persoane, evaziune fiscală, fraudă, inclusiv cea care aduce atingere intereselor financiare ale Comunităților Europene în sensul Convenției din 26 iulie 1995 privind protecția Comunităților europene financiare interese. În total, oficiul român a primit cereri din 22 de state, inclusiv 6 din afara UE. De asemenea, au fost respectate termenele scurte impuse de Decizia Consiliului 485/2007 (din cele 185 de cereri primite din străinătate, 18 au avut termen de opt ore).

Pe parcursul anului 2017, ARO România a primit un număr de 56 de cereri de la agențiile naționale (instanțe, parchete, organe de urmărire penală), în scădere cu 0,7% față de anul 2016, când s-au primit 60 de cereri. Cu toate acestea, numărul de cereri transmise către oficiile de recuperare a creanțelor partenere pentru soluționarea cererilor de la agențiile naționale a crescut (119 comparativ cu 72). Cel mai frecvent schimb de informații a avut loc cu Italia, Elveția, Ungaria, Marea Britanie, Franța și vizau infracțiuni de spălare de bani, evaziune fiscală, infracțiuni informatice, fals în înscrisuri sub semnătură privată și delapidare.

Referitor la activitățile de cooperare, în cursul anului 2017, România, împreună cu Olanda, Portugalia, Universitatea Rey Juan Carlos și Europol, în calitate de parteneri, s-au alăturat Spaniei în cadrul proiectului CEART II. Acest proiect multi-anual urmărește să ofere continuitate și să întărească activitățile desfășurate în cadrul proiectului CEART I, desfășurat în perioada februarie 2010 - mai 2012, fiind finanțat în cadrul programului ISEC al Comisiei Europene.

De asemenea, reprezentanții Agenției au participat la două evenimente organizate în cadrul proiectului CEART II, respectiv la prima întâlnire organizată în cadrul proiectului în perioada 23-24 mai 2017, la Madrid, eveniment ce a reunit doar partenerii proiectului, precum și la conferința de deschidere a proiectului, organizată în perioada 21-23 noiembrie 2017, cu participarea reprezentanților agențiilor de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni, precum și de administrare a acestora din state precum Franța, Suedia, Ungaria, Bulgaria, Uruguay, Mexic, Honduras, Columbia, Republica Dominicană, Costa Rica, Brazilia și Peru.

Totodată, ANABI a derulat pe parcursul anului 2017, proiectul „Continuarea consolidării capacităților investigative ale autorităților judiciare din România în domeniul recuperării creanțelor”, în cooperare cu Institutul Basel pentru Guvernare din Elveția.

Astfel, pe parcursul anului 2017, au avut loc cinci sesiuni de formare cu o durată de 5 zile fiecare (30 ianuarie - 03 februarie, 27 februarie - 03 martie, 26 - 30 iunie, 25 - 29 octombrie, 30 octombrie - 03 noiembrie) la care au participat procurori, ofițeri de poliție judiciară și specialiști antifraudă (aproximativ 25 participanți/sesiune).

În urma derulării acestor sesiuni de instruire, 6 specialiști (2 procurori, 1 ofițer de poliție judiciară, 1 specialist antifraudă și 2 reprezentanți ai Agenției) selectați pentru a fi formați în cadrul proiectului au beneficiat de certificare în ceea ce privește tehnicile de investigare financiară.

Dezvoltarea unui mecanism integrat de monitorizare a măsurilor asigurătorii și a confiscărilor dispuse în cauzele vizând infracțiuni grave, inclusiv de corupție, precum și a stadiului valorificării bunurilor provenite din infracțiuni (Măsură restantă SNA 2012-2015)

În ceea ce privește indicatorii de evaluare aferenți măsurii referitoare la dezvoltarea unui sistem național integrat de monitorizare a măsurilor asigurătorii și a confiscărilor dispuse în cauzele vizând infracțiuni grave, inclusiv de corupție, precum și a stadiului valorificării bunurilor provenite din infracțiuni, în prezent, ANABI colectează date privind următoarele:

A. Măsurile asigurătorii (parchete și instanțe)

- 725.389.377,86 lei - sume de bani indisponibilizate în conturi;
- 4.610 imobile;
- 258 bunuri mobile cu valoare individuală de peste 15.000 Euro.
-

B. Confiscări și despăgubiri

Tip măsură	Nr. hotărâri în care au fost dispuse acest tip de măsuri	Sume de bani (lei)
Amendă aplicată ca pedeapsă principală	95	9.794.236,00
Confiscare extinsă	14	1.759.414,08
Confiscare specială	5630	165.145.708,27
Despăgubiri acordate autorităților sau instituțiilor publice	596	58.387.125,11
Despăgubiri acordate statului	511	429.182.788,12
Ordine de confiscare în baza DC 2006/783/JAI primite de la alte state	17	24.507,23
Total		664.293.778,81

C. Punerea în executare a hotărârilor judecătorești prin care s-a dispus confiscarea

Sume de bani confiscate sau rezultate din valorificarea bunurilor confiscate

Din datele comunicate de ANAF, în anul 2017, suma totală rezultată ca urmare a punerii în executare a măsurilor de siguranță a confiscării speciale/extinse este de **11.486.454,63** lei din care:

- **3.698.477,90 lei** sume încasate din valorificarea bunurilor mobile și imobile (21.072.465 lei în 2016);
- **7.787.976,73 lei** sume încasate din confiscare (1.013.337,52 lei în 2016).

D. Punerea în executare a hotărârilor judecătorești prin care s-a dispus recuperarea creanțelor bugetare provenite din săvârșirea de infracțiuni

Din datele furnizate de către ANAF, în 2017, din activitatea de executare silită în cazurile speciale, în baza prevederilor Legii nr. 207/2016 privind Codul de procedură fiscală, valoarea totală a creanțelor bugetare recuperată este de **158.774.090 lei** (comparativ cu **151.438.588 lei** în 2016).

În același timp, ANABI implementează în prezent Proiectul “Sprijin pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei Naționale Anticorupție prin creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor” având ca obiectiv dezvoltarea Sistemului Informatic Național Integrat de Evidență a Creanțelor Provenite din Infracțiuni. Acest proiect se derulează în parteneriat cu Institutul Basel pentru Guvernare din Elveția și este finanțat din fonduri externe nerambursabile, în cadrul Programului de Cooperare Elvețiano - Român pentru reducerea disparităților economice și sociale din cadrul Europei extinse.

Sistemul informatic național integrat - denumit în continuare ROARMIS (Romanian Assets Recovery and Management Integrated System - Sistemul integrat român de recuperare și administrare a creanțelor) va fi administrat de către ANABI și actualizat pe baza informațiilor comunicate prin sistem de către autoritățile competente.

Pe parcursul anului 2018, ulterior finalizării procedurilor de achiziție publică, se va proceda la dezvoltarea și testarea aplicației, precum și la achiziționarea de echipamente tehnice pentru instanțe, unități de parchet, poliție și ANAF.

Diseminarea bunelor practici în materia identificării, confiscării și valorificării bunurilor provenite din infracțiuni de corupție și alte infracțiuni grave

În anul 2017, reprezentanții ANABI au dat curs și susținut prezentări tematice în cadrul reuniunii rețelei de cooperare judiciară în materie penală, organizată de Ministerul Justiției, precum și în trei reuniuni regionale organizate de către Ministerul Public.